

begeleiding **in** cijfers

Eindrapport Pilootfase

Registratieproject Bijzondere Jeugdzorg

- JUNI 2010 -

Eindrapport pilootfase Binc

Inhoud

I. Registreren in de Bijzondere Jeugdzorg: meer dan cijfers	3
Integreren van referentiekaders.....	3
Waarom een uniform registratiesysteem?	4
Uitgangspunten.....	5
Focus	6
Kritische reflectie.....	6
Conclusie	7
Bibliografie	8
II. En toen was er ... Binc.....	9
1. Twee principes.....	9
2. Ontwikkelingsfase.....	10
2.1. Partnership tussen IVA Jongerenwelzijn en OSBJ.....	10
2.2. De Werkgroep en de feedbackgroep	10
2.3. Informatie- en feedbackmomenten	11
2.4. Het informaticabedrijf: Smals	12
3. Welke gegevens werden geregistreerd?	12
4. Pilootfase	13
4.1. Samenstelling van de pilootgroep.....	14
4.2. Doelstellingen van het pilootproject	14
4.3. Nieuwe naam: BINC.....	14
4.4. Communicatie en implementatie pilootproject	15
5. Conclusies	19
III. Cijfers, Dialoog en Reflectie	22
1. Cijfers	22
1.1. Opgestarte, lopende en afgesloten dossiers	22
1.2. Cliëntkenmerken alle dossiers.....	23
1.3. Contextkenmerken afgesloten dossiers	24
1.4. Hulpverleningskenmerken afgesloten dossiers.....	25
2. Dialoog, reflectie en actie	31
2.1. Organisatie dialoog, reflectie en actie in 2010.....	31
2.2. Organisatie dialoog, reflectie en actie in 2011	32
IV. Implementatie Binc, traject 2010 – 2012.....	34
1. Aanpassing algemene module	34
2. Werkvormspecifieke modules.....	35
3. Implementatie	36
Bijlagen.....	38
Bijlage 1: Projectplan Registratieproject Bijzondere Jeugdzorg.....	38
Bijlage 2: Fasering pilootproject.....	42
Bijlage 3: Ledenlijst werkgroep, stuurgroep en feedbackgroep.....	43
Bijlage 4: Programma Binc-dag	44
Bijlage 5: Online bevraging maart-april 2010	46
Bijlage 6: Overzicht parameters en variabelen.....	50

I. Registreren in de Bijzondere Jeugdzorg: meer dan cijfers

Stefaan Viaene, voormalig stafmedewerker OSBJ
Wederik De Meersman en Lieve Balcaen, stafmedewerkers OSBJ

De vraag naar objectieve en betrouwbare cijfers over de Bijzondere Jeugdzorg leeft al een hele tijd, zowel in het veld als bij het beleid. In het Globaal Plan nam de Minister hiertoe, in aanvulling van het DoMinO-systeem¹ van de consultants en rekening houdend met reeds ontwikkelde registratiesystemen in diensten en voorzieningen, initiatief tot het ontwikkelen van een registratiesysteem voor de private voorzieningen van de Bijzondere Jeugdzorg. Ook in Perspectief! krijgt het uniform registratiesysteem een belangrijke plaats.

Integreren van referentiekaders

De hulpverlening binnen de Bijzondere Jeugdzorg tastbaar maken aan de hand van cijfers is geen voor de hand liggende zaak. Het roept heel wat weerstand op omdat cijfers nooit de volledige realiteit kunnen vatten.

Nochtans zijn cijfers nodig in ons streven naar het verhogen van de kwaliteit van de hulpverlening. Onze interventies zijn in se altijd gebaseerd op veronderstellingen over wat werkt, hetzij vanuit 'boekenkennis' hetzij vanuit 'doe-kennis' (Van Strien in van Yperen en Veerman, 2008, 41). Registreren is een hulpmiddel om deze aannames te checken. Deze visie moeten we kaderen in het model van het **praktijkgestuurd effectonderzoek**. Het beschrijven van de doelgroep, het verrichten van voor- en nametingen, het registreren van doelrealisatie en cliënttevredenheid zijn belangrijke stappen in dit onderzoek. Met deze informatie in handen kunnen we onderzoeken welke interventies of modules doeltreffend zijn.

Maar cijfers zeggen lang niet alles en mogen ook niet de enige richtingwijzer zijn in het uitstippelen van een ideaal hulpverleningstraject of beleid. Een andere beweging richt zich tot de kern van de hulpverlening, namelijk de relatie tussen de cliënt, in dit geval de jongere, en de hulpverlener. Men buigt zich dan over de voorwaarden en vaardigheden die nodig zijn om een kwaliteitsvolle hulpverleningsrelatie tot stand te brengen en te onderhouden. **Algemeen werkzame factoren** zoals aansluiten bij de motivatie van de cliënt, het werken met duidelijke doelstellingen en fasering, een goede 'fit' tussen de aanpak en de hulpvraag staan hier voorop.

De laatste jaren heeft effectonderzoek misschien te eng focust op effectieve interventies en is men de effectieve hulpverlener wat uit het oog verloren. In zijn **Integratief Werkzame Factorenmodel** plaatst Pijnenburg (2010) de concrete samenwerking tussen de jongere, zijn gezin en de hulpverlener centraal, zonder de methodieken uit het oog te verliezen. Zijn model gaat uit van de wisselwerking tussen factoren op drie niveaus. Op het microniveau zitten we in de directe invloedssfeer van de samenwerking (interactie, alliantie², persoonskenmerken van cliënt en hulpverlener). Resultaatmeting (o.a. via praktijkonderzoek), professionalisering en kwaliteitsbeleid bevinden zich op het mesoniveau, naast steunfactoren in de cliëntcontext en samenwerking tussen voorzieningen. Op macroniveau vinden we factoren als opleiding, kennisontsluiting en sectorimago.

¹ DoMinO (Dossier Minderjarige Opvolgingssysteem) is het registratiesysteem dat gebruikt wordt door de consultants.

² Het begrip (werk)alliantie verwijst naar de kracht van de samenwerkingsrelatie van cliënt en hulpverlener. Een professionele werkrelatie waarin sprake is van een emotionele band (persoonlijke alliantie), en van overeenstemming over het samenwerkingsdoel en de geëigende aanpak (taakalliantie) (Pijnenburg, 2010, 21, 37).

In het kader van dit rapport kunnen we de wisselwerking tussen al deze factoren niet verder belichten (lees hiervoor "Zorgen dat het werkt", Pijnenburg 2010). Wel is duidelijk dat verschillende benaderingen mekaar niet hoeven uit te sluiten, al behoeft de wisselwerking tussen sommige factoren wel verder onderzoek.

De hulpverlener als reflectieve professional heeft nood aan nieuwe inzichten over wat werkt, maar dient tegelijkertijd gesteund te worden in zijn alliantie met de cliënt. Ook de cliënt hecht veel waarde aan deze factoren. Volgens Motta en Tobin (in van Yperen et al., 2010, 14) hechten cliënten ten aanzien van het hulpverleningsproces veel waarde aan de relatie, maar ten aanzien van de resultaten vinden ze de technieken die worden toegepast belangrijk. *"Als het gaat om de verdere verbetering van de jeugdzorg, moeten we investeren in het werken met de algemeen werkzame factoren én de specifieke methodieken"* (van Yperen et al., 2010, 25).

In dit rapport lichten we toe hoe we dit met een uniform registratiesysteem voor de private voorzieningen van de Bijzondere Jeugdzorg willen realiseren.

Waarom een uniform registratiesysteem?

Dit project heeft twee grote doelstellingen.

(1) **In kaart brengen van ons doelpubliek.** Door het registreren van een aantal parameters zullen we beschikken over **betrouwbare en uniform geregistreerde cijfers** over de jongeren die geholpen worden in de private voorzieningen van de Bijzondere Jeugdzorg. Deze cijfers zijn belangrijk om als sector Bijzondere Jeugdzorg sterker te kunnen doorklinken in het debat rond zorg en welzijn. Bereiken we bijvoorbeeld de doelgroep die we moeten bereiken (deze vraag stelt zich ook op lagere niveaus)? Hoe verschilt onze doelgroep van andere sectoren, waar is er overlap? Daarnaast helpen deze cijfers ons bepaalde uitspraken en meningen hard te maken en te onderbouwen met betrouwbare gegevens. Of om ze bij te sturen en te nuanceren. Aldus kan op basis van solide gegevens de discussie ten gronde gevoerd worden over het maatschappelijk terrein van zorg en welzijn. Geen doelgroepbeleid (zo dit al nodig blijkt) zonder een degelijke kennis van die doelgroep ...

Deze gegevens vormen ook de onderbouw voor verder wetenschappelijk onderzoek. Als we uitspraken willen doen over de doeltreffendheid van de hulpverlening, moeten we minimaal in kaart brengen hoe de hulpverlening verloopt, wie we bereiken, welke verschuivingen en resultaten er zijn.

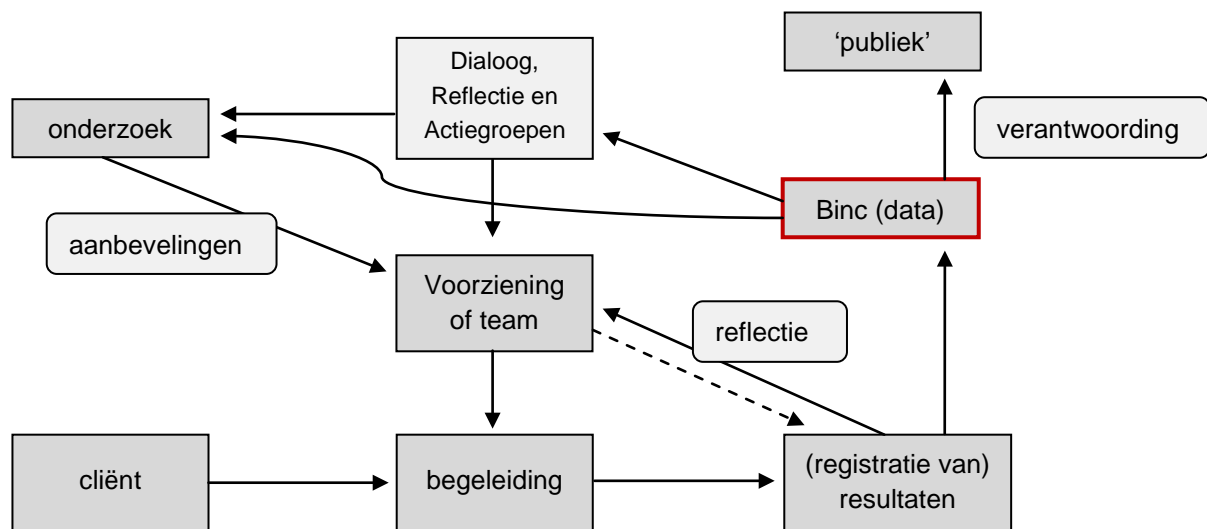
(2) **De reflectie over het hulpverleningshandelen stimuleren met het oog op het verhogen van de kwaliteit.** De geregistreerde gegevens zijn een vertrekpunt voor **reflectie en dialoog**. Deze reflectie kan en moet plaatsvinden op verschillende niveaus van de sector. Vooreerst binnen de verschillende teams van een private voorziening en op het niveau van de voorziening zelf. Op hoger niveau kan de reflectie gebeuren tussen alle voorzieningen van een bepaalde werkvorm alsook over de werkvormen heen. Dit kan op regionaal, provinciaal en Vlaams niveau georganiseerd worden. Ook de overheid en academische wereld moeten hierbij betrokken worden.

Het doel van de reflectie is om stil te staan bij het eigen hulpverleningshandelen. De cijfers dagen ons uit om te kijken of deze overeenstemmen met de ervaren realiteit. Wanneer dat niet zo is, vullen we de cijfers aan met de ervaringen op zoek naar verklaringen of misschien met nog meer vragen die meer onderzoek nodig hebben.

Maar zelfs overeenstemmingen behoeven tekst en uitleg. Cijfers kunnen niet op zichzelf geïnterpreteerd worden. Bijkomende tekst en uitleg is altijd nodig. Dat kan heel wat antwoorden opleveren maar vaak zal het nog meer vragen oproepen. Het stimuleert de reflectie en zet aan tot creativiteit. Bij deze oefening komen onvermijdelijk de vragen naar de inzet van vaardigheden, grondhouding, methodiek, het opbouwen en onderhouden van een kwaliteitsvolle hulpverleningsrelatie - en wat dit concreet betekent in de praktijk - op de voorgrond. Voorwaarde hiertoe is dat men de cijfers leert hanteren in functie van het verder werken aan een kwaliteitsvolle hulpverlening.

Ook het registreren op zich is reflectie. Door het 'meten' van o.a. tevredenheid, doelrealisatie en functioneren tijdens de begeleiding kunnen we onze hulpverlening bijsturen. Meer en meer onderzoek toont trouwens aan dat het *monitoren* van de effectiviteit van de begeleiding, leidt tot betere resultaten, tenminste als cijfers worden teruggekoppeld naar teams en hulpverleners (van Yperen, 2010). Registreren is dus meer dan een bijkomende administratieve taak, maar draagt rechtstreeks bij aan het resultaat van de hulpverlening.

Onderstaand schema (gebaseerd op Faas, 2009, 47) kan verhelderend zijn om te vatten hoe het meten en de geregistreerde gegevens benut kunnen worden op verschillende niveaus.

De finaliteit van het ganse project beoogt een gezamenlijke analyse en reflectie met en door de sector, van de gegevens uit het registratiesysteem. Hier op volgend kan de sector ofwel zelfsturend optreden, ofwel diepgaander onderzoek aanvragen, ofwel het registratiesysteem bijsturen.

We zien de ontwikkeling van een uniform registratiesysteem als een startpunt. Het wordt een instrument dat materiaal aanlevert om de reflectie over het eigen hulpverleningshandelen te stimuleren. De wijze waarop we de geregistreerde gegevens willen gebruiken, is een gedeelde verantwoordelijkheid waarin de verschillende geledingen van de sector op zoek moeten gaan om dit op creatieve wijze te realiseren. Daar ligt de grootste uitdaging van het project.

Uitgangspunten

Reeds van in het begin zijn we ons bewust van de beperkingen van een registratie. Daarom onderlijnen we ook telkens weer het belang van de reflectie en de inbreng van de praktijkervaring bij het interpreteren van de cijfers. Een aantal aandachts- en uitgangspunten willen we nog even verduidelijken.

Hulpverlening gebeurt niet in een vacuüm waarin de hulpverlener alles te zeggen en te bepalen heeft. Er zijn **verschillende perspectieven** waaruit gekeken wordt naar de hulpverlening. In de mate van het mogelijke betrekken we het perspectief van de jongere, zijn of haar context, de hulpverlener en de verwijzer. De registratie zelf gebeurt door de hulpverlener, in een aantal gevallen bevragen we expliciet de andere betrokkenen. Waar dat niet gebeurt, is de geregistreerde interpretatie van de hulpverlener voorhanden om te bespreken met de andere partijen. Het registreren zelf dwingt de hulpverlener om ook

de andere perspectieven voor ogen te houden en te reflecteren over de eigen interpretatie van bepaalde gegevens.

Het succes van een hulpverlening heeft vaak te maken met het aanboren en gebruik maken van **krachten en positieve elementen** van de jongere en zijn of haar context. Deze willen we in de registratie tastbaar maken. We focussen in de registratie niet op de problemen van de jongere. Bij het scoren van het functioneren van de jongere bijvoorbeeld, kiezen we ervoor om dit op een schaal te doen, gaande van zwak naar sterk. Op deze manier krijgen we een totaalbeeld met zowel de probleemgebieden als de positieve krachten van de jongere en zijn of haar context.

Tot slot onderstrepen wij ook het belang van de **context** van de jongere in de registratie. Hiervan brengen we eveneens een aantal kenmerken in beeld zoals bijvoorbeeld de gezinssituatie, het opvangnet, de sociaal-economische situatie ...

Focus

Naast het registreren van een aantal **kenmerken van de jongere** (en zijn omgeving) focussen we ook op de **doelgerichtheid** van de hulpverlening en **het resultaat** er van. Dit gebeurt op zo'n manier dat de cliënt (en zijn systeem) maximaal betrokken wordt als volwaardige partner. We focussen ook op de **relatie tussen de hulpverlener en zijn cliënt**. We brengen een aantal kenmerken in kaart die rechtstreeks invloed hebben op deze relatie (motivatie bijvoorbeeld) en hopen dat de alliantie tussen hulpverlener en cliënt zichtbaar wordt via het gezamenlijk formuleren van doelstellingen.

We kiezen voor deze drie elementen van focus (cliëntkenmerken, doelgerichtheid, relatie) omdat dit het meest zinvol lijkt voor de dagelijkse praktijk. Deze elementen bevinden zich immers in de directe invloedssfeer van samenwerkende cliënten en hulpverleners (Pijnenburg, 2010).

Door een gebruiksvriendelijk instrument af te leveren dat maximaal aansluit bij het hulpverleningsproces kan dit geïntegreerd worden in het dagelijkse werk met de jongere. Zo kan de geregistreerde informatie hulp bieden bij het stofferen van het handelingsplan en tussentijdse verslagen. De informatie kan aangewend worden in besprekingen met de jongere en zijn context, in interviews of casusbesprekingen. Maar het is voornamelijk het registreren op zich dat een eerste aanzet is om te reflecteren over de aangeboden hulpverlening en de individuele zorgtrajecten!

Kritische reflectie

Ook registreren op zich en de hier gepresenteerde referentiekaders blijven voorwerp van reflectie. Noch het beheersen van de juiste 'flow' in cijfers, noch het perfectioneren van vaardigheden en technieken garanderen op zich een kwaliteitsvol resultaat. Hulpverlening blijft gelukkig ook altijd wat ongrijpbaar. Niets, en zeker niet de menselijke relatie, is te vatten in een alomvattend theoretisch en conceptueel referentiekader. Steeds ontsnapt ons iets wat het referentiekader niet heeft voorspeld, want de jongeren en de hulpverlener blijven steeds verrassen. Wat maakt dat de vonk plots overslaat? Wat maakt dat jongeren of hulpverleners plots geraakt worden? Het zijn vaak kleine wonderen... die niet te meten zijn. We raken hier ook aan de 'zin' van hulpverlening die niet altijd samenvalt met het bereiken van de doelstellingen.

De Dijn (1999, 74) verwoordt dit zeer gevat: *'[Ideologische tendensen] kunnen grondhoudingen niet uitroeien, maar toch doorkruisen en in bepaalde omstandigheden momentaan uitschakelen. Dit is het geval bij een extreme concentratie op efficiëntie vanuit de illusie van een totale beheersbaarheid: dit moet leiden tot een uit het oog verliezen van de uiteindelijke doeleinden waarbinnen efficiëntie iets betekent en die zelf niet in termen van efficiëntie kunnen worden begrepen.'*

Het effectiviteits- en efficiëntiedebat heeft soms de allures van zo een ideologische tendens en het gevaar bestaat dat ze de grondhoudingen doorkruisen. Men weze dus gewaarschuwd... Het noopt ons in ieder geval de gehanteerde referentiekaders steeds te relativieren en hier kritisch over te reflecteren.

Conclusie

Het registratieproject heeft heel wat in zijn mars. Eenvoudig is het niet, niet in het minst omdat er heel wat discussiepunten aan verbonden zijn. Vooreerst is het niet steeds duidelijk welke plaats cijfers innemen in het debat rond kwaliteit van de hulpverlening en het (zeer voorzichtig) meten van resultaten van de hulpverlening. Daarnaast ligt ook de vraag hoe we de cijfers optimaal kunnen gebruiken in functie van de dagdagelijkse hulpverlening en hoe we de ervaring van de hulpverleners maximaal kunnen betrekken in de daaropvolgende reflectie. Verder ligt er nog een heel discussieveld open naar het doorgeven van informatie tussen voorzieningen. Meer bepaald moet het gesprek gevoerd worden naar hoe en wanneer welke informatie mag doorgegeven worden. Wanneer is er sprake van een 'need to know' of wat is gewoonweg 'nice to know'?

In het volgende hoofdstuk leest u welke weg we reeds hebben afgelegd samen met de werkgroep, de stuurgroep en de pilootvoorzieningen van het registratieproject. We zijn echter nog lang niet aan het eindpunt dat gemarkeerd wordt door de oorspronkelijke doelstellingen. We beseffen dat dit project pas kans op slagen heeft door een gezamenlijke inspanning in de Bijzondere Jeugdzorg: begeleiders, teamverantwoordelijken, stafmedewerkers en directie van de private voorzieningen, de federaties van de verschillende werkvormen, de OSBJ, het Agentschap Jongerenwelzijn en andere belanghebbenden zoals bijvoorbeeld de academische wereld, en andere sectoren uit de Integrale Jeugdhulp.

Registreren is een groeiproces. Om betrouwbare cijfers te genereren is het nodig dat de 'gebruikers' voldoende inzicht hebben in de doelstellingen van het project en zich kunnen vinden in de achterliggende visie. We registreren immers niet alleen objectief waarneembare feiten, maar vaak ook meer procesmatige gebeurtenissen waarbij ook een persoonlijke evaluatie wordt gegeven, al dan niet samen met de cliënt. Daarom willen we het registratiesysteem geleidelijk invoeren zodat voorzieningen en begeleiders voldoende tijd krijgen om kennis te maken met het systeem, ervaring op te doen, feedback te geven en te leren van de ervaringen van anderen. We gaan er van uit dat het 'registreren op zich' ook de non-believers uiteindelijk zal overtuigen van het nut voor de hulpverleningspraktijk.

Binnen de Bijzondere Jeugdzorg vervult men een belangrijke maatschappelijke opdracht. Het is het streven van elke begeleider om hun jongeren zo goed mogelijk te begeleiden en te helpen. Iedereen, zowel op het niveau van de begeleiding, het team, directie als beleid, is bezig met het streven naar een zo kwaliteitsvol mogelijke hulpverlening voor de jongeren. Een registratiesysteem, en de cijfers die het genereert, kan een hulpmiddel zijn in het werken aan een kwaliteitsvolle hulpverlening.

We hopen met dit rapport de lezer aan te zetten om te reflecteren over de zin of onzin van cijfers, de effectiviteitsdiscussie en alle thema's die daar mee samenhangen. Intussen werken we in alle bescheidenheid verder aan deze weg, de woorden van Einstein indachtig : *'Not everything that matters is countable, not everything that is countable matters'*...

Bibliografie

DE DIJN, H., *De herontdekking van de ziel. Voor een volwaardige kwaliteitszorg*, Valkhof Pers, Nijmegen, 1999, 85.

FAAS, M., *Metten = weten? Bouwen aan een wetenschappelijke en effectieve jeugdzorg*. SWP, Amsterdam, 2009, 79.

HARDER, A., KNORTH, E. & ZANDBERG, T., *Residentiële Jeugdzorg in beeld: een overzichtsstudie naar doelgroep, werkwijzen en uitkomsten*, SWP, Amsterdam, 2006, 223.

PARTON, N. & O'BYRNE, *Social Work. Een constructieve benadering*, Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 2007, 219.

PIJNENBURG, H. (red.), *Zorgen dat het werkt. Werkzame factoren in de zorg voor jeugd*. SWP, Amsterdam, 2010, 143.

VAN YPEREN, T., *Resultaten in de jeugdzorg: begrippen, maatstaven en methoden*, NIZW Jeugd, Utrecht, 2003, 53.

VAN YPEREN, T., VAN DER STEEGE, M., ADDINK, A., & BOENDERMAKER, L., *Algemeen en specifiek werkzame factoren in de jeugdzorg. Stand van de discussie*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut, 2010, 32.

II. En toen was er ... Binc

Was het maar zo simpel! Als u dit leest, zijn al meer dan drie jaar aan voorbereidend werk vooraf gegaan. Begin 2007 sloegen het Agentschap Jongerenwelzijn en de OSBJ de handen in elkaar om vorm te geven aan het registratieproject Bijzondere Jeugdzorg. De doelstelling werd als volgt omschreven: *“In functie van een kwaliteitsvolle hulpverlening binnen de Bijzondere Jeugdbijstand en op basis van elkaars aanvullende expertise samenwerken aan het ontwikkelen van een gebruiksvriendelijk registratiesysteem dat voldoet aan de verwachtingen van de sector BJB (private voorzieningen, diensten en projecten) en het IVA Jongerenwelzijn en dit aan de hand van uniform geregistreerde data.”*

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe het registratiesysteem vorm kreeg, van de samenstelling van de stuur- en werkgroep tot het afronden van de pilootfase.

Uitgebreide achtergrondinformatie (leden van de stuur- en werkgroep, verslagen van de werkgroep, voorbereidende documenten) kan je nalezen op www.osbj.be. Het oorspronkelijke projectplan vind je in de bijlagen.

1. Twee principes

Bij de ontwikkeling van het registratiesysteem stonden **twee principes** voorop. De ontwikkeling van dit project dient te gebeuren in dialoog met de sector en gebeurt op een kwaliteitsvolle, wetenschappelijk onderbouwde manier.

Gedurende de hele ontwikkelingsfase was er **een voortdurende interactie met de sector**. Op deze manier wilden we de expertise vanuit het werkveld maximaal benutten en kon een breder draagvlak gecreëerd worden.

In de eerste plaats wilden we de impliciete kennis en expertise die in het veld leeft, maximaal inzetten in functie van het creëren van een betrouwbaar en gebruiksvriendelijk registratiesysteem. Dit verklaart ook de intense betrokkenheid vanuit de thuisbegeleidingsdiensten. Deze werkvorm ontwikkelde een registratiesysteem dat reeds een lange geschiedenis kent en wijd verspreid is onder de diensten³.

In de tweede plaats was de dialoog met de sector nodig om een breed draagvlak te creëren voor het registratieproject. Daarom werd de oorspronkelijke werkgroep (zie verder) van bij het begin uitgebreid met een vertegenwoordiging van andere werkvormen. Daarnaast werd er een feedbackgroep opgericht waarin ook de koepelorganisaties, de academische wereld en andere sectoren vertegenwoordigd waren. Via verschillende informatiemomenten, werkgroepvergaderingen en via de nieuwsbrieven van de OSBJ probeerden we de hele sector zo goed mogelijk op de hoogte te houden. Dit illustreert duidelijk het grote belang dat gehecht werd aan deze dialoog.

Het tweede principe dat werd gehanteerd met het oog op het genereren van betrouwbare en valide cijfers was de **kwaliteitsvolle manier** waarop het systeem tot stand kwam. Dit wilden we garanderen door grondig te werk te gaan en uitgebreid stil te staan bij het conceptualiseren (de definiëring) en het operationaliseren (het meetbaar maken) van de op te nemen variabelen. Voor de inhoudelijke uitwerking lieten we ons inspireren door Van Oost (registreren van het functioneren van de jongere, met aandacht voor kansen en niet alleen beperkingen) en van Yperen (o.a. voor doelrealisatie en de ‘praktijkgestuurde’ invalshoek). We gingen ook kijken bij andere registratiesystemen (o.a. Kind & Gezin).

³ We willen benadrukken dat onze keuze geen waardeoordeel inhoudt. Ook andere overkoepelende registratiesystemen beschikken over expertise en de ervaring.

2. Ontwikkelingsfase

In wat volgt nemen we u graag mee doorheen de verschillende fasen van het pilootproject. In de bijlagen vindt u een schematische voorstelling van de fasering.

2.1. Partnership tussen IVA Jongerenwelzijn en OSBJ

Het startschot voor het registratieproject werd gegeven in april 2007 met het afsluiten van een samenwerkingsakkoord tussen het Agentschap Jongerenwelzijn en de OSBJ.

Hierin worden de eerste krijtlijnen uitgetekend. De partners staan in voor de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijk registratieproject in functie van een kwaliteitsvolle hulpverlening binnen de Bijzondere Jeugdbijstand. Transparantie is belangrijk. De in het systeem aangeleverde gegevens van diensten en voorzieningen moeten voor hen vanuit het systeem permanent beschikbaar zijn samen met de overzichtgegevens voor de ganse sector.

Er wordt een stuurgroep⁴ opgericht voor de aansturing van het project en het bewaken van de doelstellingen en een projectteam⁵ voor de uitvoering van het project

2.2. De Werkgroep en de feedbackgroep

Om het werkveld maximaal te betrekken, werd een werkgroep opgericht. Aanvankelijk wilden we de pilootgroep beperken tot de thuisbegeleidingsdiensten omdat dit een mooi afgebakend geheel was met reeds veel registratie-expertise. We zagen al snel in dat we op deze manier te weinig voeling zouden houden met de hele sector zodat we de werkgroep uitbreidden naar andere werkvormen (ledenlijst in de bijlagen). Deze groep stond in voor de inhoudelijke uitwerking van het project. Hiervoor werd o.a. gebruik gemaakt van casussen. In juni 2007 ging de werkgroep van start. Ze inventariseerde welke informatie we willen bekomen en werkte ook de verdere conceptualisering en operationalisering uit.

Inventariseren

Cruciaal in het creëren van een registratiesysteem -eigenlijk een database- is te bepalen welke informatie we uit het systeem willen halen en onder welke vorm. Dit gebeurde in de inventarisatiefase. Eerst en vooral moest bepaald worden welke informatie echt bruikbaar zou zijn in functie van het verder werken aan een kwaliteitsvolle hulpverlening. Er werd gekeken welke informatie nuttig is op welk niveau: de concrete begeleiding, het team, de voorziening, de overheid. Ook de verwachtingen die op elk niveau leefden, moesten op elkaar worden afgestemd en dit binnen de mogelijkheden van het project.

Uiteraard konden we niet tegemoet komen aan alle verwachtingen. De vraag om het registratiesysteem ook uit te bouwen als elektronisch dossier bijvoorbeeld, paste niet volledig in de doelstellingen en werd dus ook maar gedeeltelijk meegenomen. We stelden wel steeds voorop dat het systeem flexibel en uitbreidbaar moest zijn. Deze fase resulteerde uiteindelijk in een lijst van te registreren variabelen.

Conceptualiseren en operationaliseren

Op basis van deze lijst begon het echte inhoudelijke werk, namelijk het definiëren en meetbaar maken van deze variabelen. De conceptualisering en operationalisering zijn sterk met elkaar verweven, vandaar dat in het proces beide fasen tegelijkertijd werden aangevat. Zoals gezegd waren deze fasen erg belangrijk om aan het einde van de rit betrouwbare en valide cijfers te hebben.

⁴ Samenstelling van de stuurgroep:

Vanuit OSBJ: directeur, lid van de raad van bestuur, stafmedewerkers voor projectuitvoering.

Vanuit IVA Jongerenwelzijn: administrateur-generaal, afdelingshoofd voorzieningenbeleid, afdelingshoofd preventie en verwijzers, medewerkers voor projectuitvoering

Vertegenwoordiger vanuit het kabinet Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

⁵ Samenstelling: stafmedewerker(s) OSBJ en medewerker van het IVA-jongerenwelzijn.

De conceptualisatie- en operationalisatiefase leidde uiteindelijk ook tot een definitiehandboek waarin alle variabelen en antwoordcategorieën met hun respectievelijke definitie werden opgenomen. Je vindt dit terug op www.osbj.be.

*Goed **conceptualiseren** houdt in dat de definities duidelijk en eenduidig te interpreteren zijn. Zodoende verstaat iedereen hetzelfde onder die variabele. Dit verhoogt de betrouwbaarheid. Daarnaast moet de definitie ook de lading van de variabele dekken, met andere woorden moet via de variabele gemeten worden wat we willen meten. Dit is de validiteit. Om bijvoorbeeld agressiviteit te meten moeten we het er eerst over eens zijn wat agressiviteit is en of onze meting van agressiviteit inderdaad wel 'agressiviteit' meet en niet iets anders, bijvoorbeeld 'frustratietolerantie.' Kwestie van geen appels met peren te vergelijken. Betrouwbaarheid garandeert niet de validiteit van de meting, maar een hoge betrouwbaarheid is wel een voorwaarde voor validiteit.*

*Naast een goede definitie moet er ook voor gezorgd worden dat de variabelen op eenzelfde manier worden geregistreerd (**operationaliseren**). Het moet met andere woorden duidelijk zijn hoe men een bepaalde variabele meet en registreert. Hiervoor dienen eenduidige en duidelijke afspraken gemaakt te worden. Ook dit verhoogt de betrouwbaarheid van het registratiesysteem.*

In het najaar van 2007 werd een feedbackgroep in het leven geroepen om inhoudelijke en kritische bedenkingen bij het concept te formuleren. Op deze wijze bereikten we ook de andere sectoren in functie van de verruiming van ons draagvlak. De feedbackgroep was samengesteld uit verschillende leden van de academische wereld (KUL, VUB, Kenniscentrum WVG), belendende sectoren (IJH, SAW, NICC) en mensen uit de Bijzondere Jeugdzorg zelf (afvaardigingen uit de koepels)

2.3. Informatie- en feedbackmomenten

Na een jaar voorbereiding, organiseerden we in juni 2008 drie **informatiemomenten** (9, 18 en 26 juni 2008). We koppelden de resultaten van de voorbije fases terug naar de hele sector Bijzondere Jeugdzorg. Ruim 150 stafmedewerkers, coördinatoren en directieleden namen deel aan deze infomomenten. Bedoeling van deze terugkoppelmomenten was enerzijds het zo breed mogelijk informer van de sector over de stand van zaken van het project, en anderzijds het stimuleren van reflectie en het krijgen van feedback op het tot dan toe geleverde, inhoudelijke werk.

Globaal kunnen we stellen dat de sector een zekere voorzichtigheid toonde t.a.v. de meerwaarde van het project voor de eigen voorziening, maar dat er wel een opening was voor het project. De deelnemers zien veeleer de meerwaarde voor de gehele sector. We geven hier een overzicht van de (belangrijkste) feedback over de verschillende informatiemomenten:

- *Vanuit sommige werkvormen komt uitdrukkelijk de wens om snel aan de slag te gaan met de werkvormspecifieke modules*
- *Binnen hulpverlening is men niet gewoon om te denken aan registratie, dit vraagt een andere manier van werken en het inbedden van registratie in de werking*
- *Zal het registratiesysteem gebruikt worden als evaluatie-instrument?*

- Zal het registratiesysteem de vaak complexe situaties van POS niet teveel verenigen? Zullen we over voldoende informatie kunnen beschikken? Is het altijd relevant voor de cliënt om die informatie te bevragen? Is de afweging voldoende gebeurd tussen 'nice to know' en 'need to know'?
- Vraag naar mogelijkheden van het systeem in richting van elektronisch dossier
- Komt er financiële ondersteuning voor de voorzieningen voor de verdere informatisering van de sector?
- Zal het systeem opgelegd worden?
- Zal het systeem werkelijk meerwaarde voor begeleider waarmaken?
- ...

Een aantal van deze vragen krijgt alvast een antwoord in dit rapport.

2.4. Het informaticabedrijf: Smals

Op basis van het materiaal van de voorgaande fasen, werd begonnen met de technische ontwikkeling van het systeem. Hiervoor ging het IVA jongerenwelzijn in zee met het informaticabedrijf Smals. Dit is een vzw die de uitbouw van e-government ondersteunt. Ze werkt hoofdzakelijk voor openbare instellingen in de sector van de sociale zekerheid.

De vraag aan Smals was om een gebruiksvriendelijk en flexibel registratiesysteem te ontwerpen. Gebruiksvriendelijkheid was een erg belangrijk criterium met het oog op de betrouwbaarheid van de cijfers. De flexibiliteit moest het mogelijk maken om na de testfase de nodige aanpassingen en uitbreidingen in te voegen.

Er werd gekozen voor een centraal beheerde 'webapplicatie' in plaats van te werken met lokale systemen.

3. Welke gegevens werden geregistreerd?

Hoewel het registratiesysteem dat in het najaar van 2010 zal geïmplementeerd worden er heel anders zal uitzien, willen we u de oorspronkelijke versie die gebruikt werd tijdens de pilootfase niet onthouden. Op die manier is de feedback die we verderop bespreken, beter te plaatsen.

De gegevens die we wilden registreren, deelden we op in vijf 'tabbladen': administratieve gegevens, interventiesysteem, instroom, doorstroom en uitstroom (*input, throughput, output*. Harder, Knorth & Zandberg, 2006). Op deze manier wilden we zo dicht mogelijk aanleunen bij het hulpverleningsproces. In wat volgt geven we een korte beschrijving van deze tabbladen.

Administratieve gegevens

Naast gegevens zoals naam, geboortedatum en geslacht van de jongere worden hier ook gegevens i.v.m. de toewijzing aan de voorziening geregistreerd. Deze gegevens zorgen ervoor dat zowel de voorziening als de desbetreffende jongere en zijn systeem geïdentificeerd kunnen worden in het registratieprogramma. Belangrijk hierbij is dat enkel de voorziening die de jongere begeleidt ook werkelijk weet over welke jongere het gaat. Overkoepelende organisaties (zoals de OSBJ en het Agentschap Jongerenwelzijn) kunnen enkel de anonieme gegevens raadplegen. Persoonsgegevens die reeds in DoMinO⁶ beschikbaar zijn, moeten niet opnieuw ingegeven worden, maar worden gedownload uit deze databank.

⁶ DoMinO (Dossier Minderjarige Opgvolgingsstelsel) is het registratiesysteem dat gebruikt wordt door de consulenten. Binc is hieraan gelinkt om ervoor te zorgen dat elke jongere 'uniek' wordt geregistreerd.

Interventiesysteem

Met interventiesysteem bedoelen we dat deel van het cliëntsysteem waar je als begeleider mee aan de slag gaat en waarvoor je begeleidingsdoelstellingen formuleert. Per jongere kunnen meerdere interventiesystemen worden aangemaakt. De parameters die je hier terugvindt, brengen de context van de jongere in kaart (gezinssituatie, kansarmoede, samenlopende hulpverlening, enzovoort).

Instroom

In dit tabblad brengen we vooral een aantal kenmerken van de jongere (doelgroep) én van de begeleiding in kaart. Er wordt veel belang gehecht aan het formuleren van de doelstellingen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen voorwaardelijke en begeleidingsdoelstellingen⁷ naar het model van van Yperen (2003). Ook het functioneren van de jongeren wordt een eerste keer in kaart gebracht.

Doorstroom

Doorstroom heeft voornamelijk betrekking op de samenwerkingselementen van het eigenlijke hulpverleningsproces.

Uitstroom

De uitstroom heeft betrekking op elementen zoals nazorg en de resultaten van de hulpverlening. Vooral dit laatste is geen eenvoudige zaak om te meten. Toch willen we de discussie aanwakkeren door voorzichtig te polsen naar tevredenheid, doelrealisatie en verandering in functioneren.

Binc kende ook de mogelijkheid om verschillende versies van een bepaald dossier aan te maken. Zo konden verschillende 'momentopnames' met elkaar vergeleken worden.

Alle geregistreerde gegevens konden worden geraadpleegd via rapporten. Er werd een onderscheid gemaakt tussen rapporten op dossierniveau (overzicht geregistreerde gegevens per versie) en overzichtsrapporten (kruistabellen). Bij deze laatste soort had men de keuze tussen rapporten op niveau van de voorziening, op niveau van de werkvorm of op Vlaams niveau. Voor alle duidelijkheid; het was en is niet mogelijk om rapporten te trekken voor andere voorzieningen. De zogenaamde *benchmarking* (het vergelijken van de eigen cijfers met die van andere voorzieningen) is een onderdeel van de Dialoog en Reflectie (zie hoofdstuk 3).

4. Pilotfase

Zowel de conceptualisering als de ontwikkeling bleek meer tijd te vergen dan oorspronkelijk gepland. Dit was een logisch gevolg van het feit dat we afweken van de initiële beslissing om enkel met de thuisbegeleidingsdiensten te starten.

De pilotfase werd verplaatst naar 2009. Ook de periode die voorzien was om te testen werd verlengd tot een jaar (i.p.v. de oorspronkelijke drie maanden eind 2008). Uiteindelijk liep de pilotfase van maart 2009 tot maart 2010.

---

⁷ Begeleidingsdoelstellingen zijn gericht op de kern van de hulpverlening, namelijk het voorkomen van problemen, versterken van bepaalde vaardigheden bij de jongere, ... Voorwaardelijke doelstellingen zijn gericht op het werken aan motivatie en de hulpverleningsrelatie om de uiteindelijke begeleiding mogelijk te maken.

4.1. Samenstelling van de pilootgroep

Tijdens de infomomenten (juni 2008) konden voorzieningen zich kandidaat stellen om deel te nemen aan de pilootfase van het project. In november 2008 waren 69 pilootvoorzieningen bekend.

Aantal per Werkvorm/Provincie	Provincie						
	Antwerpen	Brussel	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	Eindtotaal
Andere	1						1
Begeleidingstehuis	3	1		10	7		21
Begeleidingstehuis (cat 1 bis)				1			1
Begeleidingstehuis (cat 1 en cat 1 bis)		1					1
Begeleidingstehuis (cat 1)	1			1			2
CANO	1				1		2
Dagcentrum	3	1	1	3	3	1	12
Dienst voor Begeleid Zelfstandig Wonen	1	2		1	1		5
Dienst voor pleegzorg	1						1
Git	1						1
GKRB	1						1
Onthaal-, Oriëntatie en Observatiecentrum				2			2
Project Ervaringsleren	1						1
Thuisbegeleiding	5	2	1	5	5		18
Eindtotaal	19	7	2	23	17	1	69

tabel 1: deelnemers pilootproject per werkvorm en provincie

Later beslisten alle CANO voorzieningen om mee te stappen in de pilootfase. Samen met nog een aantal late inschrijvingen kwamen we zo op een totaal van 78 voorzieningen⁸.

Ondanks de grote vertegenwoordiging van begeleidingstehuizen, thuisbegeleidingsdiensten en dagcentra, zijn we van oordeel dat de pilootgroep voldoende divers was en representatief voor de verscheidenheid in de sector.

4.2. Doelstellingen van het pilootproject

De bedoeling van de pilootfase was in de eerste plaats om het registratiesysteem grondig te testen en te evalueren. De applicatie werd kritisch beoordeeld, zowel inhoudelijk als wat betreft gebruiksvriendelijkheid en nut. Uiteindelijk moest dit voldoende informatie leveren om de nodige aanpassingen te doen en een vernieuwde versie op te leveren die geïmplementeerd kon worden in heel de sector.

Het werken met een vrij grote pilootgroep moest er ook voor zorgen dat 'de registratiegedachte' zich stilaan kon verspreiden over de sector en zo kon zorgen voor een draagvlak voor de latere implementatie. Zonder vooruit te willen lopen op de evaluatie van de pilootfase, kunnen we toch al stellen dat er heel wat gepraat werd over het nieuwe registratiesysteem ...

4.3. Nieuwe naam: BINC

Omdat 'Registratieproject Private Voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg' niet echt lekker bekt, werd een krachtige naam gekozen: BINC. Binc staat voor **Begeleiding in Cijfers**. Binc genereert uiteraard de nodige cijfers, maar wil meer zijn dan een 'cijfermachine'. Begeleiding staat eerst, letterlijk en figuurlijk.

⁸ In Binc wordt voorziening gedefinieerd als Eenheid van Dienstverlening (EVD). Soms horen verschillende afdelingen thuis onder 1 EVD nummer.

4.4. Communicatie en implementatie pilootproject

De pilootfase van het registratieproject kunnen we opdelen in een aantal grote fasen. We beschrijven ze hier onder.

1. Infodag pilootvoorzieningen (28 januari 2009)

Deze infodag was bedoeld om de verantwoordelijken van de pilootvoorzieningen voldoende informatie te geven over het verloop en de doelen van de pilootfase. De pilootvoorzieningen kregen natuurlijk een eerste presentatie van de applicatie en we lichtten onze verwachtingen toe.

Er werd uitleg gegeven bij de verschillende 'profielen'⁹ binnen Binc en we gingen uitgebreid in op de eerste vragen.

2. Opleidingen en leertrajecten

Voorwaarde voor een grondige test was dat de 'eindgebruikers' -de hulpverleners op de werkvloer- vlot leerden werken in de toepassing. Per voorziening werden twee registratieverantwoordelijken opgeleid (februari – maart 2009). Aan de hand van een meegebracht dossier konden ze het hele registratiesysteem doorlopen in wat we noemen een testomgeving. Deze testomgeving bleef ook na de opleidingen toegankelijk om het systeem beter te leren kennen en de begeleiders uit de eigen voorziening op te leiden. Dit laatste was een taak van de registratieverantwoordelijken zelf. Zij konden daarvoor rekenen op de nodige ondersteuning van de OSBJ (helpdesk, voorstelling en opleiding ter plaatse).

Er werd een uitgebreide handleiding ter beschikking gesteld die stap per stap uitlegt hoe geregistreerd moet worden in Binc (zie www.osbj.be).

Uiteindelijk konden de voorzieningen in maart 2009 beginnen met registreren.

Naast de opleidingen voorzag de OSBJ ook een **helpdesk** en FAQ pagina op www.osbj.be. We verwerkten een 200-tal helpdesk vragen (via mail en telefonisch). De meest gestelde vragen kwamen op de FAQ pagina.

Omdat Binc meer wil zijn dan een 'sec' registratiesysteem, stippelden we ook enkele **leertrajecten** uit. Er van uit gaande dat een uitgebreide registratie voor veel voorzieningen nieuw was, verspreidden we enkele documenten met tips over hoe Binc te organiseren, hoe doelstellingen te formuleren, hoe Binc in te passen in het hulpverleningsproces. De bedoeling was ook om zo enkele goede praktijken te ontdekken en te delen met andere gebruikers.

Aangezien de start van de pilootfase gepaard ging met heel wat technische problemen (voornamelijk de link met DoMinO) en het werken met Binc op zich veel tijd vroeg van de gebruikers, hebben we met deze leertrajecten niet bereikt wat we voor ogen hadden. Enkel het uitgebreid formuleren van doelstellingen leek aan te slaan bij de meeste voorzieningen. Als gevolg daarvan organiseerden we een vorming rond dit thema (11 juni 2009). We programmeerden dit ook op de eerste Binc-dag (zie verder).

Ondertussen zijn een aantal voorzieningen er wel in geslaagd Binc meer te integreren in hun dagelijkse werking. Deze ervaringen willen we zeker gebruiken bij de implementatie van de nieuwe versie.

⁹ Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 'registratieverantwoordelijken' en 'hulpverleners'. Per voorziening worden twee registratieverantwoordelijken aangesteld. Zij maken de dossiers aan in Binc, manueel of via een download uit DoMinO. Het beheren (aanvullen) van dossiers gebeurt door de hulpverleners en de registratieverantwoordelijken. Beiden kunnen gebruik maken van de rapporten die Binc genereert.

3. Binc-dag

Op 14 oktober 2009 organiseerden we een eerste Binc-dag te Gent. Voor de pilootvoorzieningen was dit een uitgelezen kans om hun eerste ervaringen met Binc te delen en feedback te geven na een half jaar registreren. Voor ons (Agentschap Jongerenwelzijn en OSBJ) een eerste belangrijk evaluatiemoment.

In de voormiddag presenteerden we een aantal lezingen die de achtergrond en de mogelijkheden van een registratiesysteem verder moesten verduidelijken (zie programma in de bijlagen).

De namiddag stond in het teken van de evaluatie. Hiervoor werden een aantal 'tafels' georganiseerd, kleine feedbackgroepjes zo u wil, die zich bogen over een specifiek onderdeel van Binc. Daarnaast was er een workshop onder leiding van Marleen Vandenberghe over het formuleren van doelstellingen.

De eerste Binc-dag werd goed onthaald door de deelnemers. De lezingen waren leerrijk en de deelnemers hadden het gevoel hun feedback kwijt te kunnen aan de tafels. Al deze informatie werd dankbaar gebruikt voor de ontwikkeling van een nieuwe versie van Binc.

We sommen de belangrijkste conclusies van de Binc-dag hier even op:

(1) minder verplichte velden

In de pilootversie van Binc waren de meeste velden verplicht in te vullen. Dit riep heel wat weerstand op. Dit komt voor een aantal deelnemers als te sturend over.

(2) opbouw Binc (logische volgorde) veranderen

De bestaande opbouw van de verschillende schermen is niet logisch en dus ook niet gebruiksvriendelijk.

(3) scoren van het functioneren van de jongere herwerken

Deze parameter werd door veel deelnemers als te normerend ervaren. Daarnaast was er nood aan een verfijning van de bevroegde functioneringsdomeinen en de vraag om (vrijblijvend!) te kunnen werken met vragenlijsten.

(5) gebruiksgemak van het systeem verbeteren

De pilootversie was te weinig flexibel (bijv. automatisch opslaan, afsluiten zonder alles te moeten invullen, verwijderen verkeerd ingevulde dossiers,...)

(6) link met DoMinO

Het ophalen van dossiers uit DoMinO kende gedurende de hele pilootfase een hoop technische problemen. Dit zorgde, terecht, voor heel wat frustratie.

(7) nut voor de hulpverlener verhogen

De link tussen het registreren in Binc en het dagelijkse werk was onvoldoende aanwezig (verslaggeving, elektronisch dossier, werkvormspecifieke registratie).

Het mag duidelijk zijn dat Binc nog niet helemaal voldeed aan onze oorspronkelijke eisen. De 'kosten-baten' waren duidelijk nog niet in balans. De herwerkte versie zou er dan ook heel anders moeten gaan uitzien (zie hoofdstuk 4).

4. Online enquête

Tijdens de Binc-dag en via de helpdesk kregen we heel wat inhoudelijke informatie voor de herwerking van Binc. Na een jaar proefdraaien wilden we echter ook bevroegen hoe Binc in de dagelijkse praktijk werd gebruikt. Daarom organiseerden we een online bevroeging (maart-april 2010). Je vindt de vragen in bijlage 5.

Jammer genoeg werden heel wat vragenlijsten niet volledig ingevuld. De volgende resultaten geven dus geen volledig beeld van het gebruik van Binc tijdens de pilootfase, maar schetsen wel de grote lijnen.

54 voorzieningen (69% van de pilootvoorzieningen) vulden de vragenlijst in. In totaal werden tijdens de pilootfase 2121 dossiers aangemaakt. De pilootvoorzieningen die de enquête invulden registreerden gemiddeld 25,6 dossiers per voorziening, gaande van 2 tot 93. Teams bestaan gemiddeld uit 11,5 personen, dat betekent dus dat elke gebruiker 2,2 dossiers registreerde in Binc.

Ondanks de technische problemen tijdens de eerste periode van de pilootfase, bleken de meeste voorzieningen toch actief te zijn geweest gedurende het hele project. Ongeveer 30 % registreerde vooral in het begin van de pilootfase en haakte later af of volgden Binc verder op van op afstand. Zoals gezegd is dit vooral te wijten aan de technische moeilijkheden die zich in het begin voordeden.

Wanneer was jullie voorziening actief in Binc?		
Hele pilootfase		30 (57.69 %)
Vooraf beginfase pilootproject		16 (30.77 %)
Vooraf eindfase		6 (11.54 %)
Nooit		0 (0 %)

n = 52

grafiek 1

Bij de start van de pilootfase, was het onze vraag om minstens alle nieuwe dossiers te registreren. Om ook bruikbare gegevens te genereren voor bijvoorbeeld het jaarverslag, werd echter aangeraden ook de lopende dossiers van 2009 te registreren. Een groot deel van de voorzieningen heeft dit ook gedaan.

Welke dossiers werden geregistreerd?		
Alle dossiers (reeds lopende en nieuwe)		31 (59.62 %)
Vooraf namelijk nieuwe		12 (23.08 %)
Vooraf namelijk lopende		8 (15.38 %)
Geen		1 (1.92 %)

n = 52

grafiek 2

Hoewel het de bedoeling was dat alle teamleden uiteindelijk zouden werken met Binc, heeft een aantal voorzieningen (59%) er toch voor gekozen om het registratiewerk over te laten aan de registratieverantwoordelijken, al dan niet geholpen door enkele begeleiders (hulpverleners). Dit lag voornamelijk aan het pilootkarakter van het registratieproject en de extra tijdsinvestering die Binc met zich meebracht. We gaan er van uit dat de hulpverlener die met de jongere en zijn gezin aan de slag gaat het best geplaatst is om het Binc dossier voor die jongere aan te vullen. Het lijkt ons dan ook logisch dat in de toekomst elk teamlid zal registreren in Binc.

Wie registreert in Binc		
Enkel de registratieverantwoordelijken		19 (37.25 %)
Registratieverantwoordelijken en enkele hulpverleners		11 (21.57 %)
Iedereen		21 (41.18 %)

n = 51

grafiek 3

Indien niet iedereen registreerde, lag dit aan ...		
tijdsgebrek		10 (25 %)
het pilootkarakter van Binc		15 (37.5 %)
te weinig opleiding		0 (0 %)
geen interesse		1 (2.5 %)
interne afspraak		8 (20 %)
NVT		6 (15 %)

n = 40

grafiek 4

Bij het uitwerken van het registratiesysteem werd nauwlettend in de gaten gehouden dat de totale tijdsinvestering beperkt zou blijven. Als maximum werd vooropgesteld dat elke hulpverlener maximum 15 minuten per dag zou mogen besteden aan Binc (75 minuten per week).

Omdat Binc niet dagelijks wordt gebruikt door de meeste gebruikers, werd in de online enquête gevraagd naar de tijdsinvestering per week. De resultaten in onderstaande grafiek tonen dat de tijdsinvestering per hulpverlener zeer beperkt is gebleven.

Dit resultaat moet wel enigszins gecorrigeerd worden. Ten eerste hebben niet alle pilootvoorzieningen al hun begeleidingen geregistreerd (zie grafiek 2). Daarnaast zijn ook niet alle geregistreerde dossiers volledig ingevuld.

Het is niet gemakkelijk om uit deze gegevens af te leiden wat de uiteindelijke registratieduur zal zijn per hulpverlener¹⁰. Daarnaast zal het verhogen van de gebruiksvriendelijkheid en het beschikbaar maken van werkvormspecifieke modules ook een gunstige invloed hebben op de tijdsinvestering. Bovendien moet goed voor ogen worden gehouden dat Binc -in de toekomst- ook een tijdswinst kan betekenen (bij dossierbespreking, opmaken van verslagen, ...).

Hoeveel tijd (in minuten) werd er wekelijks geregistreerd in Binc per hulpverlener?		
0-15 minuten		30 (65.22 %)
15-30 minuten		15 (32.61 %)
30-45 minuten		1 (2.17 %)
45-60 minuten		0 (0 %)
60-75 minuten		0 (0 %)
>75 minuten		0 (0 %)

n = 46

grafiek 5

In tegenstelling tot wat uit bovenstaande tabel lijkt, wordt in de enquête toch vaak melding gemaakt van de (te) grote tijdsinvestering. Vooral het leren werken met een nieuw registratiesysteem en de beperkte gebruiksvriendelijkheid zijn hier de grote boosdoeners.

Wat betreft het gebruik van Binc worden de conclusies van de Binc-dag bevestigd: Binc is onvoldoende afgestemd op de dagelijkse praktijk en werd nauwelijks gebruikt voor verslaggeving, dossierbespreking of casusoverleg. Dat is een spijtige zaak aangezien registreren zo inderdaad een bijkomende (administratieve) taak is die niet onmiddellijk bijdraagt tot een efficiëntere hulpverlening. Binc wordt ook nog niet gezien als een hulpmiddel om het beleid van de voorziening te evalueren. De enige uitzondering

¹⁰ Een grove berekening leert ons dat een hulpverlener momenteel 20 minuten nodig had per week om 2,2 (onvolledige) dossiers bij te werken. We gaan er van uit dat deze tijdsinvestering moet volstaan om 2 dossiers bij te houden. Afhankelijk van het aantal dossiers waarin een hulpverlener (intensief) werkt, kan een schatting worden gemaakt van de totale tijdsinvestering.

is het gebruik van Binc voor het jaarverslag. Hier geeft 24% aan dat ze de gegevens uit Binc konden gebruiken voor hun jaarverslag (score 4 en 5).

Binc wordt momenteel gebruikt voor ... jaarverslag (nooit - frequent)		
1		25 (60.98 %)
2		4 (9.76 %)
3		2 (4.88 %)
4		6 (14.63 %)
5		4 (9.76 %)

n = 41

grafiek 6

De opmerkingen uit de bevraging bevestigen dat Binc vaak louter werd gebruikt als registratie-instrument, dat nog geen meerwaarde bood voor de eigen hulpverlening of verslaggeving. De gegevens die worden aangeboden in het jaarverslag sjabloon bleken daarenboven te beperkt.

Ook als we vragen naar het toekomstig gebruik, zijn de meeste voorzieningen nog erg voorzichtig. 36% gelooft dat Binc kan dienen als toetssteen voor de eigen hulpverlening. Men is (nog) minder overtuigd van het feit dat Binc kan helpen bij verslaggeving en casusoverleg (respectievelijk 25 en 21%). Over het nut voor het beleid van de voorziening en voor het Vlaams beleid wordt nog getwijfeld. Respectievelijk 41 en 51% gelooft dat Binc hiervoor nuttig tot zeer nuttig kan zijn. 67% gelooft wel dat Binc een goed hulpmiddel kan zijn voor het opstellen van jaarverslagen.

Hierbij wordt wel steeds aangegeven dat een aantal belangrijke wijzigingen nodig zijn: werkvormspecifieke modules, een koppeling met verslaggeving en een verbeterde gebruiksvriendelijkheid die er mee moet voor zorgen dat de tijdsinvestering beperkt blijft.

Op inhoudelijk vlak werd gesuggereerd om een aantal bevroegde parameters te verfijnen, meer ruimte te maken om het proces in beeld te brengen en de mogelijkheid om meer gezinsvariabelen en meerdere jongeren uit het gezin te scoren.

Het is duidelijk dat de pilootversie van Binc onvoldoende heeft kunnen inspelen op de verwachtingen van de voorzieningen. De geringe gebruiksvriendelijkheid en de beperkte link met de dagelijkse hulpverlening, zorgen er ook voor dat gebruikers twijfelen aan de meerwaarde die Binc kan hebben in de toekomst. Het slagen van dit project hangt dus in grote mate af van een grondige herwerking van Binc.

5. Conclusies

Het primaire doel van de pilootfase was het testen van het eerste uniforme registratiesysteem voor private voorzieningen binnen de Bijzondere Jeugdzorg. Zoals u kon lezen vroegen en kregen we doorheen heel de pilootfase van Binc heel wat feedback. Al deze gegevens werden ook steeds teruggekoppeld naar de werkgroep, de stuurgroep en de voorzieningen die deelnamen aan het pilootproject. Ook de volledige sector werd geregeld ingelicht over de vooruitgang door middel van de e-zines en de website van de OSBJ. Op deze manier hebben we ook gepoogd een breed draagvlak te creëren voor dit project.

De belangrijkste conclusies uit de pilootfase, vatten we hier nog even samen.

- Allereerst moet Binc **gebruiksvriendelijker** worden. De *'look and feel'* moet aangenamer, de opbouw van de schermen logischer, het aantal verplichte velden beperkter, enzovoort.

- De **link met de dagelijkse praktijk** is onvoldoende aanwezig. Op die manier wordt registreren een lastige, bijkomende taak zonder meerwaarde voor begeleiders en begeleidingen. “Hulpverleners ervaren gegevensverzameling als een last wanneer de informatie niet in het hulpverleningsproces te gebruiken is, of wanneer ze pas te laat of op een te abstract niveau wordt teruggereportageerd” (Van Yperen & Veerman, 2008, 80). Een duidelijke link tussen de geregistreerde gegevens en de verslaggeving van de voorziening is de meest voor de hand liggende manier om hier aan te verhelpen.
- Nochtans heeft Binc wel degelijk aangezet om bepaalde aspecten van de eigen hulpverlening in vraag te stellen. De meeste voorzieningen reageerden **positief op de manier waarop doelstellingen worden geregistreerd**. Dit vertaalt zich hier en daar in de manier waarop handelingsplannen worden opgesteld.
- De vraag om het **functioneren van de jongere te scoren**, zorgde dan weer voor pittige discussies. Een aantal hulpverleners staat eerder afkerig t.o.v. deze (normerende) benadering. Het lijkt alsof de hulpverlener moet diagnosticeren, het scoren van enkele functioneringsdomeinen doet wat teveel denken aan ‘hokjesdenken’, enzovoort. Andere hulpverleners vinden het dan weer helpend dat het functioneren wordt opgesplitst. Het houdt hen bij de les om niets over het hoofd te zien, het helpt bij de formulering van doelstellingen. Er was wel consensus over het feit dat Binc geen registratie wil doen van problematieken, maar wel degelijk van het functioneren, ook van die domeinen waar de jongere goed functioneert. Zo brengen we niet alleen de belemmeringen in beeld, maar ook de kansen.
- Tenslotte is er ook een heel **duidelijke vraag naar werkvormspecifieke modules**. Heel wat werkvormen hebben reeds een werkvormspecifieke registratie, meestal georganiseerd door hun federatie. Het is dan ook logisch dat zij dit willen inpassen in Binc. Bovendien verschillen de werkvormen nogal van elkaar; vergelijk maar eens een OOC met een pleegzorgdienst. Niet alle parameters en antwoordvariabelen van de huidige algemene versie zijn dus relevant voor elke werkvorm. In hoofdstuk 4 leest u hoe en wanneer we deze werkvormspecifieke modules zullen vorm geven.

We hadden jullie natuurlijk liever verteld hoe fantastisch de eerste ervaringen met het registratiesysteem waren. De huidige versie van Binc voldeed onvoldoende aan de verwachtingen. Toch geloven we in het potentieel van een uniform registratiesysteem. Niet alleen om betrouwbare cijfers te krijgen over onze doelgroep, maar ook als instrument om te reflecteren over de geboden hulp en om de eigen werking (van de voorziening of de werkvorm) kritisch te evalueren. We zijn er in geslaagd een werkvorm-overkoepelend concept uit te tekenen, en dat op een klein jaar tijd. In het verleden zijn er reeds pogingen geweest om dit te doen, echter zonder veel succes.

Een registratiesysteem als Binc kan onmogelijk tegemoet komen aan alle behoeften. We streven naar een instrument dat én ons meer leert over onze doelgroep én onze hulpverlening doeltreffender en effectiever maakt. Dit is een groeiproces. We dromen hardop van een systeem dat een vaste plaats krijgt in de dagelijkse praktijk, dat bijdraagt aan een meer gestroomlijnd hulpverleningsproces.

We mogen ook niet blind zijn voor de (grote) verschillen die er zijn binnen de sector. Sommige voorzieningen hebben al heel wat ervaring met elektronische dossiers, zelfevaluatie-instrumenten en ‘hulpmiddelen’ voor dossierbespreking en verslaggeving. Voor hen biedt Binc op het eerste zicht geen meerwaarde. Ze worden als het ware gedwongen mee te stappen in een systeem dat onvoldoende, of in elk geval minder is afgestemd op de werking van hun voorziening. Toch biedt Binc ook voor hen een meerwaarde. De mogelijkheid om te werken met vragenlijsten (zie verder) en om de eigen werking te vergelijken met die van andere voorzieningen (*benchmarking*) zijn hier wellicht de belangrijkste.

Andere voorzieningen staan nog niet zo ver als het gaat over registreren en meten. Voor hen is Binc misschien een te grote stap. Een degelijke opleiding en ondersteuning en een stapsgewijze implementatie zijn dan ook noodzakelijke voorwaarden om Binc te doen slagen.

Tot nu toe hadden we het alleen over de manier waarop we gegevens willen verzamelen. Uiteraard willen we ook leren uit deze cijfers (in de oorspronkelijke fasering werd dit benoemd als 'kwaliteitsprocessen'). Uiteindelijk zijn de cijfers maar wat ze zijn en zeggen ze op zichzelf niet veel. Daarom is het belangrijk om de cijfers te voorzien van hun noodzakelijke context om ze te kunnen interpreteren en te begrijpen. Hiervoor is de inbreng van de sector cruciaal, immers zij begrijpen de cijfers het beste vanuit hun dagelijkse werking.

De cijfers zullen daarom gebruikt worden om de impliciete en expliciete veronderstellingen bij de mensen in het werkveld uit te dagen en van daaruit de discussie aan te gaan van wat behouden kan worden in de hulpverlening, maar evenzeer om te kijken hoe bepaalde vaststellingen kunnen verklaard worden om vanuit die reflectie acties voor de toekomst uit te tekenen.

Deze analyse zal gebeuren in wat we Dialoog – Reflectie – Actie zijn gaan noemen. Je leest er alles over in het volgende hoofdstuk.

III. Cijfers, Dialoog en Reflectie

Els Meert, Beleidsmedewerker Voorzieningenbeleid IVA Jongerenwelzijn
Johan Peeters, staflid Diensten Administrateur-generaal IVA Jongerenwelzijn

Het Binc verhaal stopt uiteraard niet bij een technisch goed werkend systeem, al is het wel de noodzakelijke voorwaarde om tot valide en betrouwbare cijfers te komen. Het eigenlijke werk kan nu pas beginnen, namelijk het gebruik van cijfers in functie van een kwaliteitsvolle hulpverlening. Binc is enerzijds een uniform registratiesysteem, anderzijds een hulpmiddel om een dialoog en reflectie tussen sector, overheid en wetenschap op gang te brengen. Binc geeft hiervoor een eerste maar niet onbelangrijke insteek. Cijfers als vertrekpunt, niet als eindpunt.

Ons motto is altijd geweest "meten is niet automatisch weten" maar "meten en reflectie en interpretatie leidt tot meer weten". Registreren = reflecteren ...! Hierin zit volgens ons de meerwaarde van Binc. Dit is echter geen gemakkelijke opgave. De sector zal hiertoe verder begeleid en ondersteund moeten worden.

1. Cijfers

Een jaar (maart 2009 – maart 2010) registreren door de pilootvoorzieningen, levert al een heel gamma aan cijferreeksen op. Hieronder vinden jullie een selectie van het totale aanbod aan cijfers als **voorbeeld**. Harde conclusies kan men er zeker nog niet uit trekken. Dit is eigen aan de "piloot" situatie. Ook in de toekomst zullen deze cijfers op zich niet leiden tot beleidsconclusies, maar steeds in dialoog met de sector geïnterpreteerd worden.

Het registratiesysteem is niet bedoeld als beoordelingsinstrument, maar als leerinstrument. Het interpreteren van cijfers kan een hele dynamiek in gang brengen en dit op verschillende niveaus: team, voorziening, tussen voorzieningen, werkvorm, tussen werkvormen, tussen sector en overheid. In de processen die hieruit kunnen vloeien, worden de cijfers gebruikt als aanzet tot reflectie.

De onderstaande cijfers zijn een werkinstrument en dienen als insteek voor de dialoog, reflectie en actie-groepbesprekingen. Bij de cijfers worden steeds een aantal opvallende statistische elementen opgemerkt. Deze vormen een bron voor een eerste reflectiefase. Aan de cijfers kunnen inhoudelijke hypothesen gekoppeld worden die voer voor debat zullen zijn

1.1. Opgestarte, lopende en afgesloten dossiers

We merken vooral een relatief hoog aantal registraties op van dossiers bij de dagcentra en bij de thuis-begeleidingsdiensten.

Het aantal afgesloten dossiers ligt vrij laag. Bij de onthaal, oriëntatie en observatiecentra zijn er bijvoorbeeld in het geheel geen afgesloten dossiers.

Tabel 3.1: aantal **opgestarte dossiers** per werkvorm (toestand maart 2010)

begeleidingstehuis	76
begeleidingstehuis 1bis	37
begeleidingstehuis bzw	5
dagcentrum	21
dienst begeleid zelfstandig wonen	14
dienst pleegzorg	14
gezinstehuis bzw	1
onthaal, oriëntatie en observatie	5

project crisishulpverlening	4
project crisisnetwerk	2
project gkrb	7
project intensieve contextbegeleiding	2
project pleegzorg	3
thuisbegeleidingsdienst	121
onbekend	561
totaal	873

Tabel 3.2: aantal **lopende dossiers** per werkvorm (toestand maart 2010)

begeleidingstehuis	160
begeleidingstehuis 1bis	132
begeleidingstehuis bzw	18
begeleidingstehuis tck	8
dagcentrum	139
dienst begeleid zelfstandig wonen	62
dienst pleegzorg	1
onthaal, oriëntatie en observatie	22
project git	7
project gkrb	44
project intensieve contextbegeleiding	24
project pedagogische projecten - ervaringsleren	6
thuisbegeleidingsdienst	334
onbekend	128
totaal	1085

Tabel 3.3: aantal **afgesloten dossiers** per werkvorm (toestand maart 2010)

begeleidingstehuis	4
begeleidingstehuis 1bis	7
dagcentrum	52
dienst begeleid zelfstandig wonen	1
project gkrb	1
project intensieve contextbegeleiding	1
thuisbegeleidingsdienst	97
totaal	163

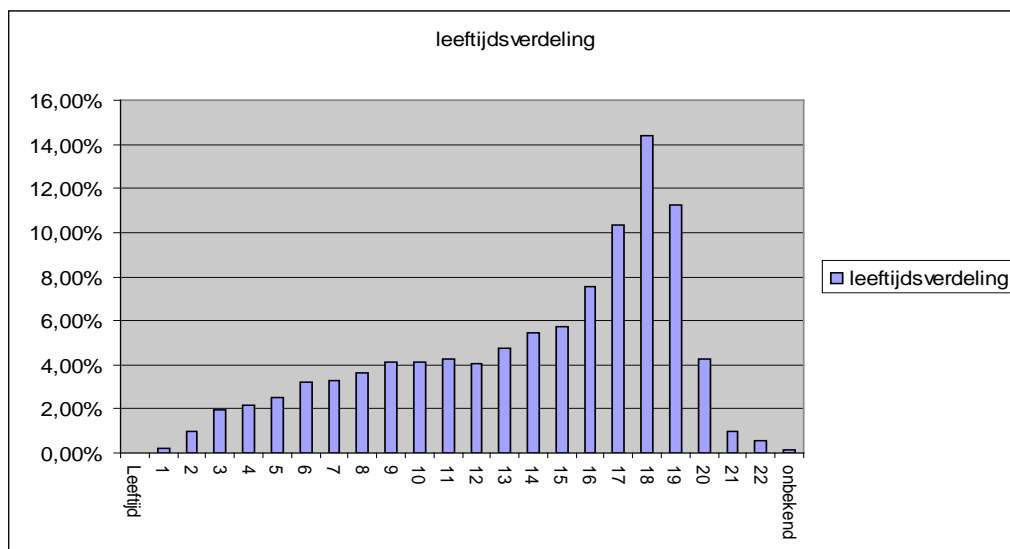
1.2. Cliëntkenmerken **alle** dossiers

We zien dat vooral cliënten uit de provincies Oost- en West-Vlaanderen in Binc geregistreerd zijn. Limburg en Vlaams-Brabant scoren laag. Antwerpen scoort ook relatief laag, als we dit vergelijken met de cijfers in DoMinO. Dit heeft uiteraard te maken met de provinciale spreiding van de voorzieningen uit het pilootproject (zie hoofdstuk 2, tabel 1) .

Tabel 3.4: procentueel aantal cliënten naar woonplaats

P.Antwerpen	22,77%
P.Limburg	3,58%
P.Oost-Vlaanderen	33,14%
P.Vlaams-Brabant	5,94%
P.West-Vlaanderen	27,02%
Brussel-Hoofdstad	2,26%
P.Henegouwen	0,05%
P.Luik	0,09%
P.Luxemburg	0,09%
Niet ingevuld	5,04%
Totaal	100,00%

De leeftijdsverdeling van de geregistreerde cliënten komt vrij goed overeen met de desbetreffende gegevens van de totale populatie jongeren in de bijzondere jeugdbijstand¹¹. We merken toch een lichte vertekening naar boven van het aantal 18 en 19 jarigen.

Grafiek 3.1: Grafiek procentueel aantal cliënten naar leeftijd

Tabel 3.5: procentueel aantal cliënten naar geslacht

mannelijk	53,84%
vrouwelijk	46,11%
onbekend	0,05%
totaal	100%

Ook hier komen de verhoudingen vrij goed overeen met de desbetreffende gegevens van de totale populatie jongeren in de bijzondere jeugdbijstand.

1.3. Contextkenmerken afgesloten dossiers

We concentreren ons voor de contextgegevens op de afgesloten dossiers (n = 163), aangezien er bij de lopende dossiers nog teveel variabelen niet ingevuld werden. De gegevens van de afgesloten dossiers geven ons de meest volledige informatie.

¹¹ Vergeleken met de cijfers afkomstig uit DoMinO.

Wanneer we de verschillende kansarmoede-indicatoren¹² bij de afgesloten dossiers afzonderlijk bekijken, vallen vooral de negatieve scores op bij de indicatoren “opleiding ouders” (60,99% van de ouders volgde enkel lager onderwijs, beroepsonderwijs, buitengewoon onderwijs, geen onderwijs of is analfabeet) en “huisvesting” (29,12% van de gezinnen heeft onvoldoende nutsvoorzieningen, woont te klein of in een verkrotte, ongezonde en onveilige woning). Meer positief scoren de kansarmoede-indicatoren “gezondheid” en “inkomen”. Hieronder vind je de conclusie in verband met de variabele “kansarmoede”, gebaseerd op de resultaten van alle afzonderlijke kansarmoede-indicatoren (kansarmoede, indien minstens drie van de kansarmoede-indicatoren een negatieve score heeft).

Tabel 3.6: procentueel aantal interventiesystemen naar kansarmoede(ja/nee) en naar werkvorm

	kansarmoede	geen kansarmoede
begeleidingstehuis (n = 4)	20,00%	80,00%
begeleidingstehuis 1bis (n = 7)	46,15%	53,85%
dagcentrum (n = 52)	52,54%	47,46%
dienst begeleid zelfstandig wonen (n = 1)	0,00%	100,00%
project gkrb (n = 1)	0,00%	100,00%
project intensieve contextbegeleiding (n = 1)	100,00%	0,00%
thuisbegeleidingsdienst (n = 97)	58,82%	41,18%
totaal	54,40%	45,60%

Bij de gezinssituatie merken we vooral het grote aandeel “éénoudergezinnen moeder” op.

Tabel 3.7: procentueel aantal interventiesystemen naar gezinssituatie en naar werkvorm

	éénoudergezin vader	éénoudergezin moeder	familie	kerngezin	nieuw-samengesteld gezin	andere
begeleidingstehuis (n = 4)	0,00%	20,00%	20,00%	40,00%	20,00%	0,00%
begeleidingstehuis 1bis (n = 7)	23,08%	53,85%	0,00%	7,69%	7,69%	7,69%
dagcentrum (n = 52)	16,95%	28,81%	3,39%	27,12%	22,03%	1,69%
dienst begeleid zelfstandig wonen (n = 1)	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
project gkrb (n = 1)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%
project intensieve contextbegeleiding (n = 1)	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
thuisbegeleidingsdienst (n = 97)	7,84%	37,25%	0,00%	26,47%	26,47%	1,96%
totaal	11,54%	35,16%	2,20%	25,27%	23,63%	2,20%

1.4. Hulpverleningskenmerken afgesloten dossiers

Ook voor hulpverleningskenmerken beperken we ons tot de afgesloten dossiers.

We zien dat er gemiddeld een zestal doelstellingen worden vooropgesteld doorheen de begeleiding. Bij het project intensieve contextbegeleiding, worden heel wat meer doelstellingen geformuleerd.

¹² Deze indicatoren werden overgenomen uit het registratiesysteem dat gebruikt wordt door Kind & Gezin.

Tabel 3.8: gemiddeld aantal doelstellingen naar werkvorm

begeleidingstehuis (n = 4)	6,5
begeleidingstehuis 1bis (n = 7)	4,29
dagcentrum (n = 52)	7,06
dienst begeleid zelfstandig wonen (n = 1)	5
project gkrb (n = 1)	1
project intensieve contextbegeleiding (n = 1)	11
thuisbegeleidingsdienst (n = 97)	6,56

Als we het functioneren van de jongere bij instroom vergelijken met de uitstroom, stellen we vast dat de som van de “negatieve” en de “status-quo” evoluties het leeuwenaandeel uitmaken. We tonen de gegevens van de dagcentra en de thuisbegeleidingsdiensten, aangezien deze werkvormen het functioneren van de jongeren bij de meest aantal dossiers registreerden. Bij de andere werkvormen zijn de aantallen voorlopig te klein om hierover zinvolle cijfertabellen weer te geven.

Tabel 3.9: procentueel aantal cliënten naar de evolutie (tussen instroom en uitstroom) van het functioneren bij de dagcentra en de thuisbegeleidingsdiensten

	Evolutie functioneren:	negatief	geen	positief	onbekend
dagcentrum	Func Sociaal	7,69%	61,54%	28,85%	1,92%
	Gezinsband	9,62%	65,38%	19,23%	5,77%
	Gezondheid	9,62%	75,00%	13,46%	1,92%
	Omgevingsband	3,85%	63,46%	30,77%	1,92%
	Ontwikkeling Cognitief	1,92%	61,54%	34,62%	1,92%
	Ontwikkeling Emotie	7,69%	53,85%	36,54%	1,92%
	Ontwikkeling Gedrag	1,92%	44,23%	51,92%	1,92%
	Ontwikkeling Identiteit	9,62%	59,62%	28,85%	1,92%
	Zelfredzaamheid	1,92%	65,38%	28,85%	3,85%
thuisbegeleidingsdienst	Func Sociaal	7,22%	79,38%	10,31%	3,09%
	Gezinsband	12,37%	75,26%	9,28%	3,09%
	Gezondheid	8,25%	80,41%	8,25%	3,09%
	Omgevingsband	8,25%	72,16%	16,49%	3,09%
	Ontwikkeling Cognitief	6,19%	80,41%	10,31%	3,09%
	Ontwikkeling Emotie	6,19%	74,23%	16,49%	3,09%
	Ontwikkeling Gedrag	5,15%	79,38%	12,37%	3,09%
	Ontwikkeling Identiteit	7,22%	75,26%	14,43%	3,09%
	Zelfredzaamheid	8,25%	76,29%	12,37%	3,09%

Bij de doelrealisatie zien we op het eerste zicht een verbeterde toestand bij de begeleidingstehuizen 1bis en de dagcentra (bij diensten begeleid zelfstandig wonen en project intensieve contextbegeleiding handelt het telkens maar over één persoon).

Bij de begeleidingstehuizen en bij de thuisbegeleidingsdiensten blijft de toestand bij de meeste jongeren hetzelfde. Merk ook het vrij hoge aandeel van jongeren in de begeleidingstehuizen, waarbij de toestand verslechterd lijkt te zijn.

Tabel 3.10: procentueel aantal cliënten naar doelrealisatie per werkvorm

	de toestand is veel slechter dan bij de aanvang	de toestand is enigszins slechter dan bij de aanvang	de toestand is hetzelfde als bij de aanvang	de toestand is verbeterd, maar duidelijk nog niet conform doel	de toestand is verbeterd, vrijwel geheel of geheel conform doel	de toestand is beter dan die in het doel nagestreefd werd	niet van toepassing	niet bevroegd
begeleidingstehuis (n = 4)	11,54%	0,00%	30,77%	15,38%	19,23%	7,69%	15,38%	0,00%
begeleidingstehuis 1bis (n = 7)	6,67%	3,33%	26,67%	46,67%	10,00%	3,33%	3,33%	0,00%
dagcentrum (n = 52)	1,36%	7,36%	13,90%	24,80%	35,69%	11,44%	4,63%	0,82%
dienst begeleid zelfstandig wonen (n = 1)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
project gkrb (n = 1)	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
project intensieve contextbegeleiding (n = 1)	0,00%	0,00%	18,18%	27,27%	54,55%	0,00%	0,00%	0,00%
thuisbegeleidingsdienst (n = 97)	4,09%	7,70%	26,57%	23,74%	23,58%	2,20%	12,11%	0,00%
totaal	3,35%	7,25%	22,12%	24,44%	27,88%	5,48%	9,20%	0,28%

Bij de “reden einde” van de hulpverlening zien we dat bij de begeleidingstehuizen een kwart van de begeleidingen wordt beëindigd na een zwaar incident en bij de thuisbegeleidingsdiensten en dagcentra ongeveer een kwart van de begeleidingen stopt omdat het aanbod niet geschikt is.

Tabel 3.11: procentueel aantal cliënten naar reden einde per werkvorm

	begeleidingstehuis (n = 4)	begeleidingstehuis 1bis (n = 7)	dagcentrum (n = 52)	dienst begeleid zelfstandig wonen (n = 1)	project gkrb (n = 1)	project intensieve contextbegeleiding (n = 1)	thuisbegeleidingsdienst (n = 97)	totaal
beëindiging na bemiddelingscommissie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,03%	0,61%
beëindiging na ontvluchting	0,00%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,03%	1,23%
beëindiging na zwaar incident	25,00%	0,00%	1,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,23%
beëindiging omwille van niet geschikt aanbod (meer aangepast aanbod is aangewezen)	0,00%	0,00%	28,85%	0,00%	0,00%	0,00%	25,77%	24,54%
beëindiging omwille van veiligheidsrisico's	0,00%	14,29%	3,85%	0,00%	0,00%	0,00%	5,15%	4,91%
bereiken van de maximale begeleidingsduur	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,61%
het bereiken van de leeftijdsgrens	25,00%	42,86%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4,12%	4,91%
positieve afronding in gezamenlijk overleg	25,00%	14,29%	57,69%	100,00%	0,00%	0,00%	38,14%	42,94%
verhuis buiten het werkingsgebied van de voorziening	0,00%	0,00%	1,92%	0,00%	0,00%	0,00%	1,03%	1,23%
voortijdige beëindiging vanwege cliënt met akkoord hulpverlener	0,00%	0,00%	1,92%	0,00%	0,00%	0,00%	7,22%	4,91%
voortijdige beëindiging vanwege cliënt zonder akkoord hulpverlener	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,22%	4,29%
voortijdige beëindiging vanwege de hulpverlener omwille van onwerkbare hulpverleningsrelatie hulpverlener - cliënt	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	6,19%	4,91%
andere	0,00%	14,29%	3,85%	0,00%	0,00%	0,00%	3,09%	3,68%

Als we de cijfers waarbij er een negatieve evolutie was in het functioneren van de jongere (verschil instroom-uitstroom) afzetten ten opzichte van de doelrealisatie, merken we op dat bij de dagcentra en de thuisbegeleidingsdiensten de doelrealisatie toch ook vaak geboekstaafd staat als “toestand verbeterd vrijwel geheel of geheel conform doel”.

Bij de cijfers met een positieve evolutie in het functioneren van de jongere merken we ook bij de doelrealisatie meestal een vrij positieve toestand.

Tabel 3.12: procentueel aantal cliënten waarbij de evolutie in het functioneren negatief is, naar doelrealisatie per werkvorm

		De toestand is veel slechter dan bij de aanvang	De toestand is enigszins slechter dan bij de aanvang	De toestand is hetzelfde als bij de aanvang	De toestand is verbeterd, maar duidelijk nog niet conform doel	De toestand is verbeterd, vrijwel geheel of geheel conform doel	De toestand is beter dan die in het doel nagestreefd werd	Niet van toepassing	Niet bevroegd	Totaal
BEGELEIDINGSTEHUIS (N = 4)	Gezondheid	33,33%	0,00%	44,44%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	0,00%	0,00%	40,00%	40,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	100,00%
BEGELEIDINGSTEHUIS 1BIS (N = 7)	FuncSociaal	0,00%	0,00%	66,67%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	50,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Omgevingsband	0,00%	0,00%	66,67%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	0,00%	0,00%	66,67%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	100,00%
	Zelfredzaamheid	0,00%	0,00%	66,67%	0,00%	0,00%	33,33%	0,00%	0,00%	100,00%
DAGCENTRUM (N = 52)	FuncSociaal	0,00%	0,00%	20,00%	27,50%	45,00%	5,00%	2,50%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	1,96%	1,96%	27,45%	31,37%	21,57%	0,00%	13,73%	1,96%	100,00%
	Gezondheid	0,00%	11,90%	26,19%	21,43%	33,33%	0,00%	7,14%	0,00%	100,00%
	Omgevingsband	0,00%	5,26%	31,58%	36,84%	15,79%	0,00%	10,53%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingCognitief	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%	62,50%	12,50%	12,50%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	2,94%	0,00%	8,82%	29,41%	35,29%	0,00%	23,53%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	0,00%	0,00%	0,00%	28,57%	28,57%	0,00%	42,86%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	1,96%	3,92%	13,73%	31,37%	27,45%	0,00%	19,61%	1,96%	100,00%
	Zelfredzaamheid	0,00%	75,00%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Project GKRB (N = 1)	Gezinsband	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
THUISBEGELEIDINGSDIENST (N = 97)	FuncSociaal	10,00%	4,00%	14,00%	30,00%	24,00%	0,00%	18,00%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	14,16%	11,50%	28,32%	17,70%	19,47%	5,31%	3,54%	0,00%	100,00%
	Gezondheid	12,50%	7,50%	20,00%	25,00%	27,50%	0,00%	7,50%	0,00%	100,00%
	Omgevingsband	8,57%	2,86%	20,00%	17,14%	34,29%	14,29%	2,86%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingCognitief	17,39%	8,70%	30,43%	21,74%	17,39%	0,00%	4,35%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	7,32%	0,00%	19,51%	26,83%	31,71%	12,20%	2,44%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	10,00%	6,00%	28,00%	22,00%	20,00%	10,00%	4,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	13,33%	8,89%	35,56%	28,89%	6,67%	0,00%	6,67%	0,00%	100,00%
Zelfredzaamheid	6,67%	1,67%	20,00%	25,00%	26,67%	11,67%	8,33%	0,00%	100,00%	

Tabel 3.13: procentueel aantal cliënten waarbij de evolutie in het functioneren positief is, naar doelrealisatie per werkvorm

	Functioneringscategorie	De toestand is veel slechter dan bij de aanvang	De toestand is enigszins slechter dan bij de aanvang	De toestand is hetzelfde als bij de aanvang	De toestand is verbeterd, maar duidelijk nog niet conform doel	De toestand is verbeterd, vrijwel geheel of geheel conform doel	De toestand is beter dan die in het doel nagestreefd werd	Niet van toepassing	Niet bevroegd	Totaal
BEGELEIDINGSTEHUIS (N = 4)	FuncSociaal	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	71,43%	28,57%	0,00%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	50,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Gezondheid	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	71,43%	28,57%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	33,33%	0,00%	44,44%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	33,33%	0,00%	44,44%	0,00%	0,00%	0,00%	22,22%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	50,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Zelfredzaamheid	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	71,43%	28,57%	0,00%	0,00%	100,00%
BEGELEIDINGSTEHUIS 1BIS (N = 7)	FuncSociaal	0,00%	0,00%	0,00%	77,78%	22,22%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	0,00%	0,00%	0,00%	77,78%	22,22%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Omgevingsband	0,00%	0,00%	0,00%	80,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingCognitief	0,00%	0,00%	0,00%	80,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	0,00%	0,00%	0,00%	80,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	0,00%	0,00%	14,29%	71,43%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	0,00%	0,00%	20,00%	70,00%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	Zelfredzaamheid	0,00%	0,00%	0,00%	75,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
DAGCENTRUM (N = 52)	FuncSociaal	1,77%	9,73%	11,50%	28,32%	25,66%	18,58%	4,42%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	2,04%	4,08%	20,41%	22,45%	32,65%	14,29%	2,04%	2,04%	100,00%
	Gezondheid	0,00%	3,03%	9,09%	24,24%	45,45%	12,12%	6,06%	0,00%	100,00%
	Omgevingsband	0,00%	2,88%	11,54%	27,88%	38,46%	11,54%	6,73%	0,96%	100,00%
	OntwikkelingCognitief	0,80%	9,60%	12,80%	24,00%	30,40%	16,80%	5,60%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	0,83%	10,74%	20,66%	20,66%	28,93%	16,53%	1,65%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	1,02%	9,69%	13,78%	21,43%	33,16%	19,39%	1,02%	0,51%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	0,00%	5,17%	13,79%	21,55%	39,66%	18,10%	0,86%	0,86%	100,00%
	Zelfredzaamheid	0,91%	8,18%	15,45%	22,73%	33,64%	18,18%	0,91%	0,00%	100,00%
Project INTENSIEVE CONTEXTBEGELEIDING (N = 1)	Gezinsband	0,00%	0,00%	18,18%	27,27%	54,55%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	0,00%	0,00%	18,18%	27,27%	54,55%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	0,00%	0,00%	18,18%	27,27%	54,55%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
THUISBEGELEIDINGSDIENST (N = 97)	FuncSociaal	0,00%	2,38%	19,05%	14,29%	33,33%	2,38%	28,57%	0,00%	100,00%
	Gezinsband	0,00%	3,77%	30,19%	20,75%	33,96%	0,00%	11,32%	0,00%	100,00%
	Gezondheid	0,00%	12,50%	29,17%	25,00%	22,92%	0,00%	10,42%	0,00%	100,00%
	Omgevingsband	1,79%	7,14%	22,32%	25,00%	29,46%	0,89%	13,39%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingCognitief	1,18%	5,88%	21,18%	17,65%	29,41%	5,88%	18,82%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingEmotie	2,33%	6,98%	24,42%	18,60%	34,88%	1,16%	11,63%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingGedrag	12,36%	7,87%	19,10%	19,10%	29,21%	1,12%	11,24%	0,00%	100,00%
	OntwikkelingIdentiteit	0,00%	3,23%	23,66%	26,88%	34,41%	5,38%	6,45%	0,00%	100,00%
	Zelfredzaamheid	2,78%	5,56%	26,39%	27,78%	29,17%	1,39%	6,94%	0,00%	100,00%

2. Dialoog, reflectie en actie

Zoals eerder aangeven, zijn de cijfers nog zeer beperkt en onvoldoende representatief om over te gaan tot beleidsconclusies. Toch starten we binnenkort met dialoog-, reflectie- en actiegroepen, waarbij we deze cijfers als input gebruiken. De cijfers geven al een indicatie van de doelgroep van de Bijzondere Jeugdbijstand. Dit is de eerste algemene doelstelling van Binc.

De tweede doelstelling is specifieke gegevens verzamelen rond uitval, doorlooptijden, doelrealisatie en dergelijke, met als finaliteit te reflecteren over het hulpverleningshandelen en de kwaliteit ervan te verhogen. De dialoog-, reflectie- en actiegroepen vormen een belangrijk werkinstrument om de reflectie te stimuleren en mee te begeleiden op het niveau van de werkvorm, over werkvormen heen en op algemeen Vlaams niveau. In deze denkgroepen staan we stil bij de cijfers. Komen de cijfers overeen met de ervaren werkelijkheid? Hoe moeten we de cijfers interpreteren? Hoe kunnen we reflecteren over en creatief omgaan met de gegevens? Hoe kunnen we de inzet van vaardigheden, grondhouding, methodiek, het opbouwen en onderhouden van een kwaliteitsvolle hulpverleningsrelatie optimaliseren?

We verwachten tevens dat elke voorziening zich deze vragen stelt op het niveau van de organisatie in overleg met de betrokken begeleiders.

De uiteindelijke bedoeling is om de sector op verschillende niveaus met de cijfers te leren omgaan in functie van het samen verder werken aan een kwaliteitsvolle hulpverlening binnen de Bijzondere Jeugdzorg.

2.1. Organisatie dialoog, reflectie en actie in 2010

Het ontwikkelen van een registratie-instrument heeft een inlooperperiode nodig met evaluatie en bijsturing. Dit geldt ook voor de dialoog-, reflectie- en actiegroepen. In het najaar van 2010 zullen een beperkt aantal denkgroepen doorgaan binnen een **experimenteel kader**. De resultaten van de pilootfase maken het mogelijk om samen met de sector een methodiek uit te werken voor de aanpak van de dialoog-, reflectie- en actiegroepen. De methodiek zal na de experimentele fase geëvalueerd en bijgestuurd worden.

Concreet zullen twee provinciale, werkvormoverschrijdende dialoog-, reflectie- en actiegroepen en een Vlaamse reflectiegroep doorgaan. Wat de **provinciale, werkvormoverschrijdende dialoog-, reflectie- en actiegroepen** betreft, nemen we als eerste groep de provincies Oost- en West-Vlaanderen samen en als tweede groep de provincies Limburg, Antwerpen, Vlaams-Brabant en Brussel. Per reflectiegroep nodigen we minimaal een vertegenwoordiger per werkvorm uit. Daarnaast zal standaard iemand van de OSBJ en van het Agentschap Jongerenwelzijn aanwezig zijn en de groep voorzitten.

De methodiekontwikkeling gebeurt door de OSBJ en Jongerenwelzijn samen. Wij zorgen voor de voorbereiding, de organisatie en de uitvoering van de reflectiegroepen. We staan in voor de stimulatie van de reflectie en zorgen voor een terugkoppeling naar de Vlaamse reflectiegroep.

De dialoog-, reflectie- en actiegroepen zullen steeds starten met een overzicht van de meest recente gegevens uit Binc. Deze gegevens worden geanalyseerd en opvallende zaken worden op tafel gelegd in vraagvorm of aan de hand van stellingen. De vragen kunnen gaan over de wijze van registreren of over inhoudelijke interpretaties.

Enkele voorbeelden op basis van bovenstaande cijfergegevens uit de pilootfase over de wijze van registreren:

- Wat maakt dat dossiers moeizaam worden afgesloten? Na een jaar pilootfase zijn slechts 163 van de 2121 geregistreerde dossiers afgesloten.
- Er is een duidelijk overwicht in registratie door de thuisbegeleidingsdiensten en de dagcentra. Zijn deze werkvormen meer vertrouwd met registreren of leent de werkvorm zich er gewoon gemakkelijker toe?

Enkele voorbeelden van inhoudelijke thema's op basis van bovenstaande cijfergegevens uit de pilootfase:

- We merken toch wel opvallende cijfers voor bepaalde kansarmoede-indicatoren, zoals opleiding ouders en huisvesting. Hoe wordt dit ervaren in de praktijk? Is dit een extra risicofactor voor de jongere en het gezin? Op welke manier beïnvloedt dit de begeleiding?
- Zowel bij de thuisbegeleidingsdiensten als bij de dagcentra is er de minst positieve evolutie merkbaar voor de variabelen gezondheid en gezinsband. Heeft de begeleiding het minste impact op deze variabelen of zijn er andere verklaringen?
- Meer dan een kwart van de begeleidingen binnen de dagcentra en de thuisbegeleidingsdiensten stoppen omwille van de ongeschiktheid van het aanbod. Betekent dit dat jongeren onterecht in deze werkvormen terecht komen? Of wordt deze vaststelling pas duidelijk doorheen de begeleiding? Betreft het voornamelijk een nood aan zwaarder/intensiever aanbod? Is het subsidiariteitsbeginsel hier ontoereikend?
- Kunnen we er van uitgaan dat wanneer de evolutie in het functioneren van de jongere negatief gescoord wordt, de doelrealisatie ook negatief is? En omgekeerd dat wanneer de evolutie in het functioneren van de jongere positief gescoord wordt, de doelen gerealiseerd zijn? Of is deze conclusie te kort door de bocht?

De dialoog rond bovenstaande vragen is één methodiek binnen de reflectiegroepen. Daarnaast zal als voorbeeld een voorziening gevraagd worden om hun voorzieningenrapport voor te stellen, aan te geven hoe de reflectie in de voorziening gebeurt en hoe de voorziening zich kan positioneren ten opzichte van de werkvorm of sector. *Benchmarking* is zeer zinvol voor voorzieningen om hun positie in het werkveld te kennen. Dit proces willen we stimuleren. Dit wordt mogelijk wanneer voorzieningen bereid gevonden worden om transparant om te gaan met hun rapporten, mits een goede voorbereiding en het ontwikkelen van een veilig kader waarin experimenteren mogelijk is zonder te vervallen in een evaluatie van de voorziening.

In de experimentele fase in het najaar van 2010 zal voornamelijk veel aandacht besteed worden aan de meta-analyse van de reflectiegroepen. Wat verwachten de voorzieningen van de reflectie? Komt de discussie voldoende op gang? Is de methodiek hanteerbaar. Wat is er meer nodig? Kunnen voorzieningen verder aan de slag na de reflectie? Welke conclusies nemen we mee naar de Vlaamse reflectiegroep?

In 2010 zal de **Vlaamse reflectiegroep** eenmaal samenkomen. In deze overkoepelende reflectiegroep zetelen vertegenwoordigers van de koepelorganisaties, een wetenschappelijke vertegenwoordiger, een vertegenwoordiger uit elke provinciale dialoog-, reflectie- en actiegroep, OSBJ en Jongerenwelzijn. In eerste instantie wordt een terugkoppeling gemaakt van de provinciale dialoog-, reflectie- en actiegroepen voor wat betreft de resultaten van de analyses, de feedback over de methodiek, de tijdsinvestering en output. De evaluatie van de methodiek wordt voorgelegd en gekoppeld aan voorstellen tot bijsturing. Daarnaast bespreekt de Vlaamse reflectiegroep het algemene Vlaamse rapport van de pilootfase op beleidsmatig niveau. Geven de analyses de nodige informatie? In een latere fase, eens de gegevens voldoende betrouwbaar en valide zijn, kan in samenspraak met de sector en met wetenschappelijk ondersteuning gezocht worden naar indicatoren uit de gegevens die *benchmarking* vereenvoudigen en die voorzieningen ondersteunen bij de zelfevaluatie.

2.2. Organisatie dialoog, reflectie en actie in 2011

Eind 2010 zal op basis van de evaluatie van de experimentele dialoog-, reflectie- en actiegroepen in 2010 een planning opgesteld worden voor 2011. De gegevens zullen zich ook voor de reflectiegroepen in 2011 beperken tot de cijfers van de pilootvoorzieningen, aangezien de andere voorzieningen pas

begin 2011 starten met de registratie. Toch bieden de dialoog-, reflectie- en actiegroepen in 2011 de mogelijkheid om de methodiek verder te ontwikkelen en samen met voorzieningen de dialoog te voeren.

In de experimentele fase van de dialoog-, reflectie- en actiegroepen zal de focus onvermijdelijk liggen op dialoog en reflectie. Uiteraard is het niet de bedoeling dat het bij praten en denken blijft en moeten we op termijn gericht tot actie overgaan. Deze acties kunnen zeer breed geïnterpreteerd worden. Dit kan gaan van het organiseren van gemeenschappelijke vorming en het initiëren van wetenschappelijk onderzoek tot het formuleren van concrete verbeteracties binnen de kwaliteitsplanning door de individuele voorziening. Ook het opzetten van samenwerkingsverbanden en leernetwerken behoort tot de mogelijkheden.

Intussen onderzoeken we op welke manier informatie op brede schaal kan gedeeld worden. Ook dat is actie. Het is belangrijk dat ervaringen, goede praktijken, bemerkingen, conclusies en dergelijke centraal verzameld worden en raadpleegbaar zijn voor alle voorzieningen. Niet alle voorzieningen zullen steeds aanwezig zijn op de reflectiegroepen, maar we rekenen via een gedeeld forum op de betrokkenheid van alle partners uit de sector.

IV. Implementatie Binc, traject 2010 – 2012

In het boek 'Zicht op effectiviteit' (van Yperen & Veerman, 2008) wordt gesproken over drie belangrijke kenmerken van een praktijkgestuurd effectonderzoek: **aansluiting**, **inbedding** en **benutting**.

Volgens ons zijn deze drie elementen ook van toepassing als we het hebben over de implementatie van Binc. Binc heeft het potentieel om meer te worden dan louter een registratiesysteem als we er voor zorgen dat het deel gaat uitmaken van de dagelijkse praktijk. We lichten bovenstaande kenmerken kort toe.

Met *aansluiting* wordt bedoeld dat wat we meten ook daadwerkelijk onderdeel moet zijn van de hulpverlening. Het heeft geen zin te peilen naar het consumentenprofiel als we van oordeel zijn dat we de cliënt hier niet mee vooruit kunnen helpen. *Inbedding* krijgen we als registreren een onderdeel wordt van het hulpverlenend handelen. Registreren mag niet iets zijn 'dat er nog bij komt'. *Benutting* tenslotte heeft te maken met het terugkoppelen van de verzamelde gegevens en dit op verschillende niveaus (cliënt, begeleider, organisatie, ...).

Door de kwaliteitsvolle ontwikkeling en herwerking van het registratiesysteem en de dialoog die we steeds aangingen met de praktijk, hopen we dat Binc voldoet aan deze kenmerken.

1. Aanpassing algemene module

Al van bij de start van de pilootfase werd vooropgesteld dat Binc voldoende flexibel moest zijn om de nodige aanpassingen te kunnen garanderen.

Na de Binc-dag van oktober 2009 zijn we meteen gestart met het uittekenen van de nieuwe algemene module voor Binc. Deze algemene module moet de basis vormen voor de werkvormspecifieke modules die later zullen ontwikkeld worden.

- Allereerst werd de **logische opbouw** van de verschillende te bevragen parameters grondig door elkaar gehaald. Op basis van de feedback kwamen we tot volgende onderverdeling:

administratieve gegevens – interventiesysteem – jongere – begeleiding – uitstroom

Deze opbouw sluit beter aan bij de manier waarop geregistreerd wordt en bij de twee vooropgestelde doelstellingen van het registratiesysteem (het in kaart brengen van de doelgroep -de jongere en zijn context- en het reflecteren over de geboden begeleiding).

- Net zoals in de oorspronkelijke versie wordt de mogelijkheid voorzien om **verschillende interventiesystemen** (deel van het cliëntsysteem waar je als begeleider mee aan de slag gaat) aan te maken. Deze functionaliteit werd uitgebreid naar het tabblad 'jongere'. Naast de cliënt zullen dus ook andere inwonende jongeren kunnen geregistreerd worden (facultatief). Binnen een aantal werkvormen (o.a. thuisbegeleiding en dagcentra) wordt immers niet alleen gewerkt met de cliënt, maar met het hele gezin, dus ook de andere inwonende kinderen.
- Het **tabblad 'uitstroom'** is nu zeer duidelijk voorbehouden voor de eindregistratie van het dossier. Dit was in de eerste versie niet het geval en zorgde dus ook voor verwarring tijdens het registreren.
- Ook de manier waarop **verschillende versies van een dossier** kunnen worden aangemaakt werd gewijzigd. We merkten immers dat de bestaande manier tot te veel fouten leidde.

- Naast een nieuwe ordening, werden ook heel wat **parameters en antwoordvariabelen** opnieuw kritisch bekeken. Er werd echter niet geraakt aan de uitgangspunten; de mening van de jongere en zijn of haar context moet mee worden opgenomen en we beperken ons niet tot een registratie van problematieken, maar brengen ook de krachten in beeld. Een aantal parameters werd verfijnd en verder uitgesplitst, terwijl andere juist werden vereenvoudigd of samengenomen. In de bijlagen vind je een uitgebreide opsomming van de parameters en variabelen.
- Omdat in Binc ook wordt gevraagd om het functioneren van de jongere te scoren, kwam de vraag of de mogelijkheid bestond om ook **genormeerde vragenlijsten** op te nemen in Binc. Tijdens de Binc-dag werd verduidelijkt hoe BergOp¹³ dit doet. BergOp is een softwareprogramma voor de digitale verwerking van instrumenten voor effectonderzoek in jeugdzorg en onderwijs in Nederland. De stuurgroep besliste met BergOp in zee te gaan en hun software te gebruiken. De werkgroep vond het wel belangrijk dat deze 'link' naar vragenlijsten niet zou suggereren dat diagnostiek een noodzakelijk onderdeel is van het werk van de begeleiders. De visies hieromtrent lopen erg uiteen. Het al of niet gebruiken van vragenlijsten is dus volledig vrij. We gaan er wel van uit dat we uit deze gegevens heel wat kunnen leren, maar dat is stof voor de dialoog-, reflectie- en actiegroepen.
- Uiteraard werd ook de **gebruiksvriendelijkheid** van Binc bekeken en grondig bijgewerkt. Een nieuwe opbouw van de menu's, duidelijke 'buttons', automatisch bijhouden van gegevens, enzovoort, enzovoort. Ook het uitzicht zal een grondige *restyling* krijgen.

We zijn er van overtuigd dat de nieuwe versie van Binc veel meer aansluit bij de verwachtingen van de gebruikers. De pilootfase heeft ons veel geleerd en we zijn de voorzieningen die hieraan hebben meegewerkt en ons hebben geïnspireerd dan ook erg dankbaar!

2. Werkvormspecifieke modules

Zoals u eerder kon lezen, werd al van bij de eerste informatiedag gevraagd naar werkvormspecifieke modules (WVSM). De meeste werkvormen vragen om extra parameters toe te voegen aan de algemene module zodat de registratie beter aansluit bij hun specifieke manier van werken. Op deze manier zal Binc de bestaande werkvormspecifieke registratiesystemen vervangen.

Voor sommige werkvormen zoals HCA of OOC zijn de wijzigingen aan de algemene module iets ingrijpender omwille van de andere finaliteit van deze werkwormen.

Op basis van de erkenningscategorieën selecteerden we volgende modules:

- § Thuisbegeleiding/ Dagcentrum
- § Residentieel
- § CaH
- § OOC
- § BZW
- § Pleegzorg
- § HCA
- § MFC

Projecten als CANO of GKR B zullen een plaats krijgen binnen de WVSM Residentieel.

Het is onmogelijk al deze modules tegelijk klaar te hebben. We kiezen ook hier om de praktijk te betrekken bij de opbouw van 'hun' module en dergelijk overleg vraagt nu eenmaal tijd. Net als de technische ontwikkeling en het testen.

¹³ BergOp staat voor **B**ehandelingsgerichte **E**valuatie- en **R**egistratie**G**egevens**O**pslag.

Op basis van de huidige stand van zaken ziet het tijdspad voor de implementatie van de werkvorm-specifieke modules er als volgt uit.

TB/DC + HCA - januari 2011
BZW - voorjaar 2011
Pleegzorg - medio 2011
Residentieel en CaH - eind 2011
OOOC - voorjaar 2012
MFC (timing nog te bepalen)

Voor het opstellen van deze timing zijn we vertrokken van de aanwezigheid van bestaande registratie-systemen en bestaand overleg met federaties.

3. Implementatie

De implementatie van Binc is voorzien voor **januari 2011**. Vanaf dan zullen alle private voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg kunnen registreren in Binc.

Voor de dagcentra, de thuisbegeleidingsdiensten en HCA (en BZW vanaf april) zullen reeds werkvormspecifieke modules beschikbaar zijn. Van de andere werkvormen verwachten we dat ze starten met de registratie in de algemene module. Zij schakelen over naar een werkvormspecifieke registratie van zodra hun module klaar is.

Dat is snel, té snel voor sommigen. Toch willen we deze planning aanhouden. Enerzijds willen we dat de pilootvoorzieningen zo snel als mogelijk kunnen overschakelen naar de verbeterde versie van Binc. Anderzijds genereren we zo onmiddellijk uniforme gegevens voor heel Vlaanderen. Die nemen we mee naar de dialoog- en reflectiegroepen en ter verbetering van het registratiesysteem.

We beseffen zeer goed dat een dergelijke 'operatie' tijd vraagt. Niet alle voorzieningen of werkvormen zijn even vertrouwd met registreren. Sommige voorzieningen hebben vragen bij het gebruik van de verkregen gegevens. De OSBJ en het Agentschap Jongerenwelzijn zullen er dan ook alles aan doen om de sector uitgebreid te informeren en voor te bereiden op de implementatie van Binc.

We sommen de geplande acties voor u op:

§ infodag directies private voorzieningen

Op 3 september plannen we een eerste infomoment voor de directies van de private voorzieningen Bijzondere Jeugdzorg. Aan de hand van dit rapport worden ze ingeleid in de wereld van Binc. Het implementatietraject wordt toegelicht zodanig dat organisaties de nodige tijd hebben om zich voor te bereiden.

§ Binc-dag

Op 8 en 12 oktober plannen we een tweede Binc-dag. Deze richt zich in de eerste plaats tot de registratieverantwoordelijken van de voorzieningen.

We tonen in *avant première* de nieuwe versie van Binc, lichten het implementatie traject verder toe en laten een van de pilootvoorzieningen aan het woord.

§ opleiding

In het najaar starten we met de opleiding van de registratieverantwoordelijken. In totaal zullen een 700-tal gebruikers wegwijs worden gemaakt in het werken met Binc.

We voorzien tevens een duidelijke handleiding die de registratieverantwoordelijken moet helpen om de begeleiders binnen de voorziening op te leiden.

§ helpdesk en ondersteuning

Net zoals tijdens de pilootfase, zal de OSBJ instaan voor de helpdesk van Binc. Naast het beantwoorden van jullie vragen, willen we organisaties ook ter plaatse ondersteunen. Op de website vind je steeds de allerlaatste informatie en antwoorden op de meest gestelde vragen.

Omdat we beseffen dat het integreren van Binc in de dagelijkse praktijk van de voorziening tijd vraagt, zal de implementatie gefaseerd verlopen. In het eerste jaar (2011) zal het aantal verplichte velden beperkt blijven. We verwachten een registratie van enkele 'harde' gegevens, deels te kopiëren uit DoMinO, en het scoren van het functioneren van de jongere.

Na verloop van deze periode van één jaar of na invoering van de werkvormspecifieke module, zal het aantal verplichte parameters worden uitgebreid. Het gaat dan om parameters als formuleren van doelstellingen, meten van doelrealisatie en functioneren jongere bij uitstroom, registreren van tevredenheid.

Dankzij deze gefaseerde implementatie krijgen de voorzieningen wat extra tijd om te leren werken met het nieuwe registratiesysteem. Uiteraard hopen we dat jullie in de loop van 2011 ook met laatstgenoemde parameters aan de slag gaan. Zij vormen immers de kern van Binc als hulpmiddel voor reflectie. Een belangrijke meerwaarde van Binc zit hem net in het werken met deze parameters.

We hopen van harte dat Binc een eerlijke kans krijgt om uit te groeien tot een waardevol instrument. Met de medewerking van alle betrokkenen moet dat lukken ...

Meer informatie over Binc en alle details over de informatiemomenten en de opleidingen vind je op www.osbj.be (klikken op het Binc logo) en op www.jongerenwelzijn.be (klikken op professioneel).

Bijlagen

Bijlage 1: Projectplan Registratieproject Bijzondere Jeugdzorg

PROJECTPLAN REGISTRATIESYSTEEM PRIVATE VOORZIENINGEN BIJZONDERE JEUGDZORG

Stefaan VIAENE
Johan PEETERS

A. CONTEXT VAN HET PROJECT

- Doelstelling 32 van het Globaal Plan bepaalt: 'We geven aan de Ondersteuningsstructuur Bijzondere Jeugdzorg de opdracht een registratiesysteem uit te werken'. Deze doelstelling wordt expliciet gekoppeld aan doelstelling 35 waarin te lezen staat: 'We installeren structureel wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit en efficiëntie van het hulpaanbod in de Bijzondere Jeugdzorg'.
- Inhoudelijk sluit het project aan bij een aantal Sectorspecifieke Minimale Kwaliteitseisen (SMK's) van de Bijzondere Jeugdzorg (kwaliteitsdecreet):
  - o Onder 'doeltreffendheid' wordt verstaan: de mate waarin de voorziening haar vooropgestelde doelen realiseert.
    - § SMK3.1.a: 'De voorziening formuleert en operationaliseert voor haar algemene werking de doelstellingen van haar hulp- en dienstverlening. Ze evalueert de doeltreffendheid en de doelmatigheid van haar hulp- en dienstverlening en stuurt bij aan de hand van vooraf door de voorziening bepaalde criteria. Ze registreert de gebruikersgegevens en communiceert deze gegevens.'
    - § SMK3.2.b: 'De voorziening formuleert en operationaliseert per minderjarige en zijn of haar gezin en met hen de doelstellingen van haar hulp- en dienstverlening. De hulp- en dienstverlening kadert in het hulpverleningsprogramma van de verwijzer. Per minderjarige en zijn of haar gezin en met hen evalueert de voorziening de doeltreffendheid en doelmatigheid van haar hulp- en dienstverlening en stuurt eventueel bij aan de hand van vooraf door de voorziening bepaalde criteria.'
    - § SMK4.2: 'De hulp- en dienstverlening verloopt methodisch en planmatig (zowel voor de algemene werking van de voorziening als voor de minderjarige en zijn/haar gezin). De voorziening legt voor elke minderjarige en eventueel voor het gezin waartoe hij of zij behoort een dossier aan. Het dossier bevat alle nuttige gegevens voor de hulp- en dienstverlening.'
- Ontwikkelingen in het kader van de Integrale Jeugdhulp.
- Creatie van het decreet welzijnsinformatiesysteem.
- In de uitwerking van dit project werd rekening gehouden met de voorbereidende nota's:
  - o Viaene, S. (juni 2006) 'Bespreking (voorlopig) geïnventariseerde registratiesystemen Bijzondere Jeugdzorg – Aanbevelingen in functie van ontwikkelingsproces uniform registratiesysteem'
  - o Van Mulders, S. (februari 2007) 'Projectvoorstel: werken aan efficiëntie en effectiviteit van de Jeugdbijstand'
  - o Viaene, S. (maart 2007) 'Concretisering werkprincipes nota registratie ter aanvulling projectvoorstel 'Werken aan efficiëntie en effectiviteit van de jeugdbijstand''

B. OVERKOEPELEND PROJECT

I. Doelstelling

Hoofddoelstelling:

Werken aan een kwaliteitsvolle hulpverlening binnen de Bijzondere Jeugdbijstand aan de hand van uniform geregistreerde data.

De bedoeling van het creëren van een uniform registratiesysteem voor de private voorzieningen binnen de Bijzondere Jeugdzorg, zoals geformuleerd in het Globaal Plan, heeft maar zin wanneer met de informatie die uit het systeem kan gehaald worden, werkelijk ook iets gedaan wordt. Het is niet de bedoeling om cijfers omwille van de cijfers te genereren, maar om de discussie in en met de sector te stofferen. Het gegenereerde cijfermateriaal zal immers veel aanknopingspunten aanleveren om een aantal discussies in gang te zetten om op die manier blijvend aan de kwaliteit van de hulpverlening te werken. Een voorwaarde om dit te doen, is het produceren van uniforme gegevens binnen heel de sector.

Subdoelstellingen:

(1) Inhoudelijke uitwerking van de variabelen die voldoen aan de noden van de sector en overheid.

Om de gewenste informatie uit het systeem te halen, is het noodzakelijk om de correcte variabelen in het systeem op te nemen. Bij de keuze van de variabelen wordt vertrokken van de noden van zowel de sector als de overheid.

(2) Technische ontwikkeling van een gebruiksvriendelijk registratiesysteem.

Ten einde de informatie op een eenvoudige en gebruiksvriendelijke manier te genereren, is het noodzakelijk dat een goed ontwikkeld registratiesysteem wordt uitgebouwd dat gemakkelijk hanteerbaar is op verschillende niveaus (begeleiders, team, stafleden en overheid).

(3) Opstarten en ondersteunen van zelfsturende kwaliteitsprocessen binnen de sector, aan de hand van de verwerkte gegevens uit het registratiesysteem.

Op basis van de informatie, aangereikt vanuit het registratiesysteem, wordt de dialoog gestart in functie van het continu werken aan kwaliteit van de hulpverlening. Deze processen kunnen ingezet worden op verschillende niveaus: in het team, in de gehele voorziening, tussen de verschillende werkvormen, tussen de voorzieningen en tussen de sector en de overheid (en over de sectoren heen?).

Dit project zal uitgewerkt worden:

1. in voortdurende dialoog met de sector, en
2. op wetenschappelijk onderbouwde wijze.

II. Duiding

Het is belangrijk om van bij aanvang oog te hebben voor het breder project waarin het pilootproject gesitueerd is. Dit in functie van:

- een duidelijke communicatie naar de sector over het breder kader van het pilootproject
- participatie van de sector met oog op latere implementatie van het systeem in de volledige sector en weergave van de diversiteit van de sector.

Hiertoe is het belangrijk om reeds van bij aanvang actief terug te koppelen naar de sector. Om dit uit te bouwen, zijn verschillende pistes mogelijk die nog moeten verkend worden.

Tevens zullen we de nodige aandacht moeten besteden hoe het pilootproject en het breder project op elkaar inhaken. In concreto denken we hier aan inspraakrondes voor de volledige sector op basis van de resultaten uit het pilootproject.

Deze inspraakrondes zullen plaatsvinden op cruciale momenten:

- na het opstellen van de variabelenlijst in het pilootproject
- na het conceptualiseren en operationaliseren van de variabelen binnen het pilootproject
- na de ontwikkeling van het registratiesysteem binnen het pilootproject
- ...

C. HET PILOOTPROJECT

I. Doelstelling

Het pilootproject vindt haar oorsprong in het overkoepelende project. Een eerste uitwerking van de doelstellingen van het overkoepelend project zal plaatsvinden binnen het pilootproject. Dit alles met het oog op het uitvoeren van het bredere project.

II. Pilotwerkvorm

Het pilootproject wordt uitgewerkt binnen de thuisbegeleidingsdiensten. Wij kiezen voor deze werkvorm omwille van

- hun lange ervaring vanuit de werkgroep registratie (conceptueel denkwerk)
- het feit dat andere registratiesystemen zich hebben gebaseerd op het registratiesysteem van de thuisbegeleidingsdiensten
- de hoge representativiteit van de geregistreerde gegevens
- de ambitie het systeem te evalueren en eventueel te herwerken.

Naast het registratiesysteem van de thuisbegeleidingsdiensten bestaan ook nog andere registratiesystemen. Wij willen geenszins de indruk wekken als zouden bovenstaande argumenten niet voor hen opgaan. De keuze om te werken met een pilotwerkvorm is dan ook vooral genomen omwille van de hanteerbaarheid en de beheersbaarheid van het behalen van de vooropgestelde doelstellingen.

III. Projectorganisatie

(1) Stuurgroep

Samenstelling:

- directeur (Joz Vanden Eynden) en lid van de raad van bestuur van de OSBJ
- vertegenwoordigers van het IVA Jongerenwelzijn: Stefaan Van Mulders, David Debrouwere, Lucien Rahoens
- projectteam

Doelstellingen:

- beslissingen nemen
- doelstellingen van het project bewaken
- opvolging van het project

(2) Projectteam

Samenstelling:

- Johan Peeters (IVA Jongerenwelzijn)
- Stefaan Viaene (OSBJ)

Doelstellingen:

- uitvoeren van het project
- voorbereiden van diverse vergaderingen van stuurgroep en werkgroep

(3) Werkgroep

Samenstelling:

- projectteam
- leden van de werkvorm

Doelstellingen:

- uitwerken van de projectdoelstellingen.

IV. Fasering van het project

De communicatie naar de gehele sector zal minimaal gebeuren via websites van OSBJ, IVA Jongerenwelzijn en koepels, via nieuwsbrieven van OSBJ, koepels en andere binnen sector, via tijdschriften Agora, andere... Daarnaast wordt op regelmatige tijdstippen een actievere terugkoppeling (inspraakrondes) voorzien.

Case 0: voorbereiding (april 2007 – juni 2007)

Doelstellingen:

- (1) projectplan dat gedragen wordt door de stuurgroep
- (2) samenstellen van werkgroep uit de werkvorm voor het pilootproject
- (3) communicatie van het opzet van het project naar de volledige sector
- (4) kanalen uitbouwen voor de terugkoppeling naar de gehele sector
- (5) startvergadering van de werkgroep

Case 1: Inventariseren verwachtingen informatie behoeften (juli 2007 – oktober 2007)

Doelstellingen:

- (1) inventariseren van informatiebehoeften van sector en overheid
- (2) afstemmen van verwachtingen van overheid en pilootwerkgroep binnen bereik van het project
- (3) bepalen van te registreren data (variabelen)
- (4) definitieve inventarisatie van gewenste rapporten en aanleveringswijze
- (5) communicatie naar gehele sector

Case 2: Conceptualisering (oktober 2007 – januari 2008)

Doelstellingen:

- (1) formuleren van een eenduidige definitie van elke variabele en antwoordcategorie
- (2) Het opstellen van een definitiehandboek
- (3) Het definitiehandboek wordt ter beschikking gesteld aan de brede sector

Case 3: Operationalisering (november 2007 – februari 2008)

Doelstellingen:

- (1) Bepalen van de antwoordcategorieën
- (2) Afspraken maken over de codering
- (3) Afspraken maken over verplicht/optieel registreren van variabelen
- (4) Opstellen van een codeboek
- (5) Communicatie naar de gehele sector van het inhoudelijke traject

In functie van breder project:

Inhoudelijke toetsing van de geselecteerde variabelen binnen de overige werkvormen van de sector. Op basis van de resultaten hiervan verbinden we ons ertoe om de verdere stappen naar de uitwerking binnen de andere werkvormen verder uit te tekenen en te concretiseren.

Periode: februari 2008 – augustus 2008

Fase 4: Ontwikkeling (februari 2008 – augustus 2008)

Doelstellingen:

- (1) een technisch voorstel dat voldoet aan de verwachtingen van de pilootwerkgroep, financieel goedgekeurd door de stuurgroep
- (2) een goed werkend, flexibel (uitbreidbaar) en gebruiksvriendelijk registratiesysteem
- (3) het registratiesysteem is getest en goedgekeurd door de gebruikers
- (4) Communicatie naar de gehele sector

Fase 5: Implementatie (augustus 2008 – september 2008)

Doelstellingen:

- (1) het registratiesysteem draait binnen de pilootwerkvorm
- (2) de begeleiders zijn gevormd om het registratiesysteem te gebruiken
- (3) er is een helpdesk voorzien

Fase 6: Kwaliteitsprocessen (midden 2009)

Doelstellingen:

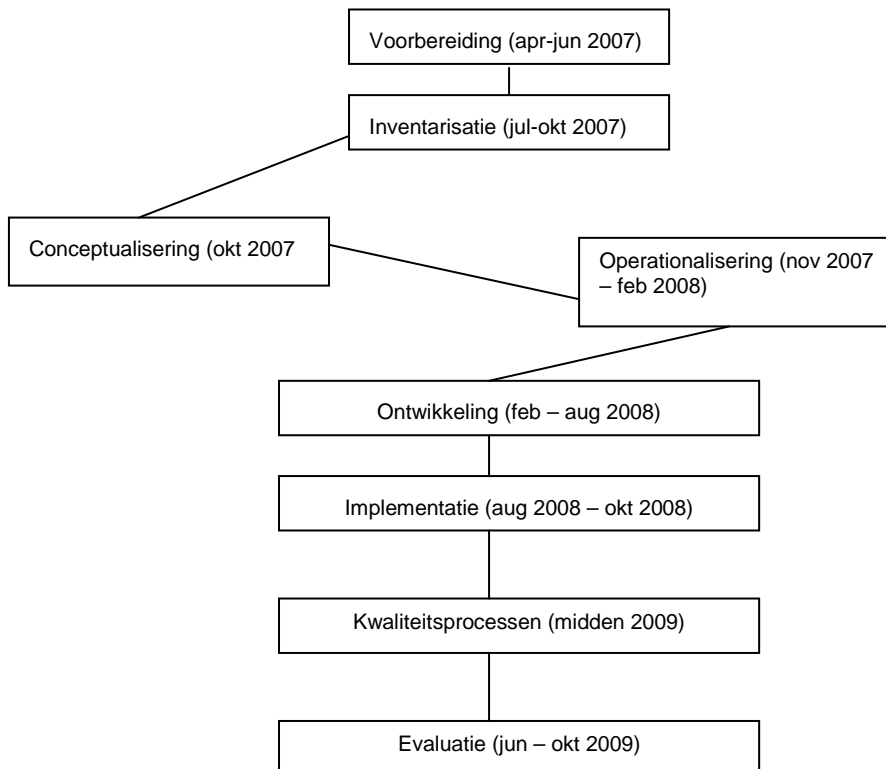
- (1) de eerste geanalyseerde gegevens worden teruggekoppeld naar de pilootwerkvorm
- (2) faciliteren van dialoog, zelfsturing en ervaringsuitwisseling binnen pilootwerkvorm aan de hand van aangereikte gegevens

Fase 7: Evaluatie (juni 2009 – oktober 2009)

Doelstelling:

- (1) het hele project wordt geëvalueerd door de pilootwerkvorm
- (2) het resultaat van het project wordt uitgebreid teruggekoppeld naar de hele sector

Bijlage 2: Fasering pilootproject

Bijlage 3: Ledenlijst werkgroep, stuurgroep en feedbackgroep

Leden Werkgroep Binc

Johan Peeters (IVA Jongerenwelzijn),
Guido Berx (De Oever Hasselt),
Angelique Blomme (De Golfbreker Veurne),
Stefaan Bockstal (OOOC Het Zonnelied Ronse)
Dieter Callens (De Mee-ander Geraardsbergen),
Hilde Celis (CAB Gent),
Raf De Mulder (CAB Gent),
Cathy Goossens (HTA Antwerpen),
Renaat Lemey (West-Vlaamse Pleeggezinnendienst),
Paul Schouppe (Maria Goretti Etikhove),
Paul Taveirne (Nieuwland Brugge),
Kris Vanthuyne (De Kerseboom Brugge),
Veerle Verstraeten (CJGB Z-W Vlaanderen Kortrijk),
Stefaan Viaene, (OSBJ),

Leden stuurgroep Binc

Stefaan Van Mulders (IVA JW),
Johan Peeters (IVA JW),
David Debrouwere (IVA JW),
Lucien Rahoens (IVA JW)
Bart d'Hooghe (OSBJ),
Joz Vanden Eynden vervangen door Min Berghmans (OSBJ),
Stefaan Viaene / Wederik De Meersman / Lieve Balcaen (OSBJ)(vervanging Stefaan Viaene)
Peter Brants vervangen door Margot Cloet, vervangen door Jan De Ridder (Kabinet Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin),

Leden feedbackgroep Binc

Sector en koepels:

- o Els Willems – Jongerenbegeleiding
- o Jan Bots - PPJ
- o Gigi Vandenbroeck – VVV
- o Annemie Carrette

Academische wereld:

- o Hans Grietens - KUL
- o Bert van Puyenbroeck- VUB
- o Valérie Carrette – Kenniscentrum WCG

Andere sectoren:

- o Eef Goedseels – NICC
- o Koen Mendonck – SAW
- o Carl Beenen – Integrale Jeugdhulp

Bijlage 4: Programma Binc-dag

Programma Binc-dag

14 oktober 2009 - Vormingscentrum Guislain Gent

Doelstellingen Binc-dag

- Het aanreiken van een breder kader voor het gebruik van Binc
- Inhoudelijke thema's uitlichten en de gebruikers aanzetten tot reflectie
- Evaluatie en ervaringsuitwisseling over de algemene module, dit zowel inhoudelijk (parameters) als vormelijk (lay-out, gebruiksvriendelijkheid)
- Brainstormen over de werkvormspecifieke modules

Dagindeling

09.00 – 09.30	Onthaal met koffie
09.30 – 09.45	Intro OSBJ
09.45 – 10.05	Opzet Binc en toekomstplannen. <i>Stefaan Van Mulders, administrateur-generaal IVA Jongerenwelzijn</i>
10.05 – 10.45	Lezing 1: Effectiviteit en efficiëntie. <i>Stefaan Viaene, stafmedewerker OSBJ</i>
10.45 – 11.15	Pauze
11.15 – 11.50	Lezing 2: Gezinsfunctioneren, de nieuwe parameter. <i>Hilde Celis, CAB Gent</i>
11.50 – 12.30	Lezing 3: Berg-op. <i>Gert Kroes, Praktikon Nederland</i>
	Lunchpauze
13.45 – 14.45	Workshop Doelstellingen. <i>Marleen Vandenberghe, De Triade</i>
	'Tafels'
14.45 – 15.00	Korte pauze en wissel
15.00 – 16.00	Workshop Doelstellingen (herhaling)
	'Tafels' (herhaling)
16.05 – 16.25	Afronding en evaluatie. <i>David Debrouwere (IVA Jongerenwelzijn) en OSBJ</i>

Bedoeling van de tafels is een **evaluatie van de algemene module en het gebruik van Binc** op basis van ervaringsuitwisseling. Volgende thema's komen aan bod:

- § Evaluatie instroom, doorstroom en rapporten
- § Evaluatie administratieve gegevens (link DoMinO) en uitstroom, rapporten
- § Evaluatie interventiesysteem (gezinsfunctioneren) en rapporten
- § Logische opbouw van BINC
- § BINC in het hulpverleningsproces
- § Werkvormspecifieke module residenties
- § BINC op overheidsniveau
- § BINC en kwaliteit

1. Evaluatie instroom, doorstroom en rapporten

Op tafel vind je een lijst met alle parameters die onder deze tabbladen worden bevroegd. Nu is het moment gekomen om de bruikbaarheid en zinvolheid hiervan kritisch te evalueren. We kijken daarnaast naar de zin en onzin van de verschillende rapporten die je van deze parameters kan maken.

2. Evaluatie uitstroom, administratieve gegevens (link met DoMinO) en rapporten

Op tafel vind je een lijst met alle parameters die onder deze tabbladen worden bevroegd. Nu is het moment gekomen om de bruikbaarheid en zinvolheid hiervan kritisch te evalueren. De link met DoMinO evalueren we ook. We kijken daarnaast naar de zin en onzin van de verschillende rapporten die je van deze parameters kan maken.

3. Interventiesysteem, gezinsfunctioneren en rapporten

Op tafel vind je een lijst met alle parameters die onder deze tabbladen worden bevroegd. Nu is het moment gekomen om de bruikbaarheid en zinvolheid hiervan kritisch te evalueren. Meer specifiek willen we kijken of de contextuele werking haar plaats krijgt in BINC. We kijken daarnaast naar de zin en onzin van de verschillende rapporten die je van deze parameters kan maken.

4. Logische opbouw van BINC

Bij het uitwerken van BINC bleek er nood te zijn aan een structurering van de parameters. Die indeling ziet er momenteel als volgt uit:

administratieve gegevens – interventiesysteem – instroom – doorstroom – uitstroom

Deze indeling was vooral handig voor de werkgroep om de verschillende variabelen logisch te verdelen. Nu we al een tijdje registreren ondervinden we dat deze indeling niet altijd even logisch is voor het gebruik ervan. We zoeken een goed alternatief.

5. BINC organiseren en gebruiken in het hulpverleningsproces

In mei verstuurd we een document met enkele tips om BINC te integreren in het hulpverleningsproces en de organisatie van BINC. Je vindt hiervan ook een kopie op de tafel. We willen vooral kijken hoe het nu werkelijk verloopt in de praktijk met de verschillende versies en het gebruik van BINC in de dagelijkse hulpverlening. En ook hoe het beter kan natuurlijk.

6. Werkvormspecifieke module residentieel

De nieuwe algemene module zal in de loop van 2010 worden uitgebreid met enkele werkvormspecifieke modules. Aan deze tafel willen we kijken hoe zo een module er kan uit zien voor de residentiële werkingen.

7. BINC op overheidsniveau

BINC is een instrument gesubsidieerd en aangestuurd door de overheid, in samenspraak met OSBJ en de private voorzieningen. De overheid kan de gegevens vanuit BINC gebruiken om de dialoog met de sector aan te gaan, om verantwoording af te leggen over het doelpubliek van de sector, over resultaten enzovoort.

8. BINC en kwaliteit

BINC geeft in de huidige vorm informatie over een aantal processen. De gegevens over deze processen kunnen gebruikt worden om inzicht te krijgen in onder andere de kwaliteit van de hulpverlening. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om BINC uit te breiden, zodat de gegevens ook gebruikt kunnen worden in het kwaliteitshandboek en om de kwaliteit van de organisatie na te gaan.

Bijlage 5: Online bevraging maart-april 2010

Een pilootfase is niets zonder een degelijke evaluatie. Vandaar deze korte enquête.

Op de Binc-dag en via de helpdesk kregen we al heel wat inhoudelijke feedback. Waarvoor dank. In deze enquête willen we vooral het gebruik van Binc onder de loep nemen. (Inhoudelijke vragen en bedenkingen mag je nog steeds mailen naar registratieproject@osbj.be.)

We kozen er voor om de teams en niet de individuele gebruikers te bevragen. Een teamvergadering lijkt dus wel het ideale moment om de enquête in te vullen... Deze bevraging gaat ook uitsluitend over de huidige toepassing. Zoals jullie weten zal in de nieuwe toepassing heel wat worden aangepast en verbeterd. Onder andere de gebruiksvriendelijkheid en flexibiliteit zal grondig worden herwerkt, vandaar dat je hierover geen vraag zal vinden.

Tenslotte ga je best nog even na hoeveel dossiers je reeds hebt aangemaakt in Binc alvorens de enquête in te vullen. Log in bij Binc, klik op dossier beheren, klik op zoeken zonder iets in te vullen in het zoekvenster; onderaan het scherm verschijnt hoeveel 'items' zijn gevonden.

De resultaten van deze enquête komen, samen met de resultaten van de Binc dag en een uitgebreid overzicht van de reeds afgelegde weg, in het eindrapport van de pilootfase van Binc. Je mag dit document in de loop van juni verwachten.

Je kan de enquête invullen tot 15 april.
Alvast bedankt voor jullie deelname!

Start

Pagina: 2

1. Naam voorziening

2. Werkvorm *

3. Aantal teamleden *

4. Wanneer was jullie voorziening actief in Binc?

5. Welke dossiers werden geregistreerd?

6. Hoeveel dossiers werden het afgelopen jaar aangemaakt in Binc? *

7. Wie registreert in Binc

8. Indien niet iedereen registreerde, lag dit aan ...

9. Hoeveel tijd (in minuten) werd er wekelijks geregistreerd in Binc per hulpverlener. Indien enkel de RV registreert, moet zijn of haar tijdsinvestering gedeeld worden door het aantal teamleden.

10. Indien dossiers nog niet werden afgesloten bij het einde van de begeleiding, lag dat aan ...

volgende pagina

11. Binc wordt momenteel gebruikt voor ...

	nooit				frequent
toetssteen eigen hulpverlening	☐	☐	☐	☐	☐
verslagen	☐	☐	☐	☐	☐
voorbereiding overlegmomenten	☐	☐	☐	☐	☐
jaarverslag	☐	☐	☐	☐	☐
beleid voorziening	☐	☐	☐	☐	☐
benchmarking	☐	☐	☐	☐	☐

12. Opmerkingen bij vraag 11

13. Waar worden de gegevens en rapporten (op dossierniveau) gebruikt?

	nooit				frequent
team	☐	☐	☐	☐	☐
intervisie of dossierbespreking intern	☐	☐	☐	☐	☐
dossierbespreking extern (casusoverleg)	☐	☐	☐	☐	☐
supervisie	☐	☐	☐	☐	☐
andere	☐	☐	☐	☐	☐
rapporten worden niet gebruikt	☐	☐	☐	☐	☐

14. Opmerkingen bij vraag 13

15. Binc is in de toekomst nuttig voor ...

	weinig				zeer
toetssteen eigen hulpverlening	☐	☐	☐	☐	☐
verslagen	☐	☐	☐	☐	☐
voorbereiding overlegmomenten	☐	☐	☐	☐	☐
jaarverslag	☐	☐	☐	☐	☐
beleid voorziening	☐	☐	☐	☐	☐
benchmarking	☐	☐	☐	☐	☐
Vlaams beleid	☐	☐	☐	☐	☐

16. Opmerkingen bij vraag 15

17. Welke aanpassingen in Binc stelt u voor opdat Binc een grotere meerwaarde heeft in de ondersteuning van uw voorziening?

18. Welke score geef je de helpdesk en ondersteuning voor Binc (OSBJ)?

19. Opmerkingen

antwoorden verzenden

Bedankt voor je eerlijke mening.

Het Binc team

Bijlage 6: Overzicht parameters en variabelen

Werkdocument. Stand van zaken mei 2010.

D = afkomstig uit DoMinO. (Gegevens uit DoMinO zijn steeds aanpasbaar)

Administratieve gegevens

Gegevens jongere

- dossierversie
- naam (D)
- geboortedatum (D)
- geslacht (D)
- rijksregisternummer (backend) (D)

Administratieve gegevens

al deze gegevens zijn verplicht in te vullen voor de beginregistratie

- domicilieadres (D)
- verblijfsadres (aanvinkvakje 'idem domicilieadres')
- verblijfsstatus (D) (keuzevenster)
  - § *legaal – legaal: erkend vluchteling – legaal: erkend vluchteling begeleid door ouders – legaal: erkend vluchteling niet begeleid door ouders – legaal: in asielpcedure – legaal: in asielpcedure begeleid door ouders – legaal: in asielpcedure niet begeleid door ouders – zonder wettig verblijfsstatuut - zonder wettig verblijfsstatuut: begeleid door ouders – zonder wettig verblijfsstatuut: niet begeleid door ouders – niet bevraagd – onbekend*
- verwijzing
  - o verwijzingsgrond (D)
    - § *POS, MOF, onbekend*
  - o verwijzende instantie (D) (keuzevenster)
    - § *alle CBJ's en SDJR + crisisnetwerken*
    - § *aparte lijst met parket (HCA)*
  - o begindatum beslissing (D)
  - o einddatum beslissing (D)
- hulpverlening
  - o werkvorm (D) (keuzevenster)
    - § *Begeleidingstehuis – Begeleidingstehuis1Bis – Begeleidingstehuis BZW – Begeleidingstehuis TCK – Gezinstehuis – gezinstehuis BZW – OOC – Dagcentrum – Thuisbegeleiding – BZW – Pleegzorg – MFC – gemeenschapsinstelling Time-out – project GKRB – project GIT – HCA – ervaringsleren – project pleegzorg – project intensieve contextbegeleiding – CaH – crishulpverlening – Time-out BJB/onderwijs – onthemende projecten – Time-out voorziening – crisisnetwerk – diversen – NVT*

Interventiesysteem

- naam IS (*bv ouders, moeder, ...*)
- adresgegevens
- opvoedingsfigu(u)r(en) (standaard 1, mogelijkheid om tweede aan te maken)
  - o naam en voornaam
  - o verwantschap met de cliënt (keuzevenster)

- § moeder – vader – stiefmoeder – stiefvader – grootmoeder – grootvader – nonkel – tante – ander familielid – pleegmoeder – pleegvader – adoptieouder – andere
- gezinssituatie (keuzevenster)
  - § kerngezin – nieuw-samengesteld gezin moeder – nieuw-samengesteld gezin vader – éénoudergezin moeder – éénoudergezin vader – familie – pleeggezin – adoptiegezin – andere
    - o aantal inwonende kinderen (exclusief jongere) + tekstvak
    - o aantal kinderen dat buiten BJB wordt geholpen (exclusief jongere)
    - o aantal betrokken kinderen uit het IS (exclusief jongere)
- kansarmoede indicatoren (*negatief, positief, onbekend*)
  - o maandinkomen
  - o arbeidssituatie
  - o opleiding
  - o huisvesting
  - o ontwikkeling kinderen/jongeren
  - o gezondheid
- motivatie IS: *geen – zwak – eerder zwak – eerder sterk – sterk – tegengestelde motivatie*
- akkoord IS (*ja, nee*)
- functioneren jongere; waaraan gewerkt moet worden volgens het IS (aanvinken)
  - o emotionele ontwikkeling q
  - o gedragsontwikkeling (andere term?) q
  - o identiteitsontwikkeling q
  - o zelfredzaamheid / zelfzorg q
  - o relationele vaardigheden (leeftijdsgenoten) q
  - o relationele vaardigheden (volwassenen) q
  - o sociaal netwerk q
  - o gezondheid q
  - o hygiëne en lichaamszorg q
  - o cognitieve ontwikkeling q
  - o schoolse vaardigheden en attitude q
  - o band met gezin van herkomst q
- begeleiding
  - o samenlopende hulpverlening buiten BJB (keuzelijst)
    - § AWW – geestelijke gezondheidszorg – psychiatrie – privé therapeut – VAPH – gezinszorg (familiehulp) – K&G – vertrouwenscentrum – CKG – CLB – OCMW – schuldbemiddeling – sociale huisvesting – huisarts – geen – onbekend (= hulpverlening voor opvoedingsfiguren)

Jongere

- naam (automatisch ingevuld voor cliënt)
- schoolsituatie
  - o dagbesteding (keuzevenster)
    - § *nog niet schoolgaand – schoolgaand – werk (deeltijds, leercontract) – georganiseerde dagbesteding – geen georganiseerde dagbesteding – spijbelen – werkzoekend – werk (voltijds) – andere – niet bevroegd*
    - + tekstvak
  - o opleidingsniveau (keuzevenster)
    - § *kleuteronderwijs – lager onderwijs – BLO – ASO – TSO – BSO – kunstonderwijs – BUSO – deeltijds onderwijs – leercontract – middenjury – hoger onderwijs – onthaalklas anderstaligen – tweede kans onderwijs – geen – niet bevroegd*

- aantal schoolwissels
- aantal jaren schoolachterstand (NVT voor sommige types BO)
- etnische origine (*D: nationaliteit, allochtoon, land van origine*)
- begeleiding
  - verblijfplaats bij aanmelding
    - § *gezin – familie – vrienden – partner – dakloos – woont alleen – pleeggezin – OOC – residentiële opvang BJB – gemeenschapsinstelling – psychiatrie – residentiële opvang VAPH – residentiële opvang AWW – asielcentrum / opvang NBBM – andere – onbekend*
  - samenlopende HV buiten BJB (keuzelijst)
    - § *AWW – geestelijke gezondheidszorg – psychiatrie – privé therapeut – VAPH – K&G – vertrouwenscentrum – CKG – CLB – Time-out onderwijs – hulporganisaties NBBM – OCMW – schuldbemiddeling – sociale huisvesting – huisarts – geen – onbekend (hulpverlening voor jongere)*
  - Hulpverleningsgeschiedenis buiten BJB (keuzelijst)
    - § *idem samenlopende HV*
- steunfiguren buiten het IS
  - vertrouwensfiguur
    - § *ja – nee – NVT*
  - zorgfiguur
    - § *ja – nee*
- Is de jongere bekwaam? (*ja, nee*) Indien ja >
  - motivatie jongere: *geen – zwak – eerder zwak – eerder sterk – sterk*
  - akkoord jongere (*ja, nee*)
- functioneren jongere (selecteer waarde: *zwak – eerder zwak – eerder sterk – sterk – onvoldoende informatie*)
  - emotionele ontwikkeling
  - gedragsontwikkeling (andere term?)
  - identiteitsontwikkeling
  - zelfredzaamheid / zelfzorg
  - relationele vaardigheden (leeftijdsgenoten)
  - relationele vaardigheden (volwassenen)
  - sociaal netwerk
  - gezondheid
  - hygiëne en lichaamszorg
  - cognitieve ontwikkeling
  - schoolse vaardigheden en attitude
  - band met gezin van herkomst
- ▶ waaraan gewerkt moet worden volgens Cliënt (Jongere) - Verwijzer - Hulpverlener (aanvinken)

extra parameters voor ‘andere jongeren’ (verschijnt achter ‘naam’)

- geboortedatum
- geslacht
- band met cliënt
  - § *broer/zus – halfbroer/halfzus – stiefbroer/stiefzus*
- Is er een maatregel BJB? (*ja, nee*)
  - § *indien ja > keuzevenster (idem werkvorm)*
- toestemming meerderjarige jongere (aanvinken)

Begeleiding

- reële begindatum
- hulpvragen (tekstvak)
  - o zoals gesteld door de jongere
  - o zoals gesteld door het (de) IS(en)
  - o zoals gesteld door de verwijzende instantie
- doelstellingen (tekstvak)
  - o voorwaardelijke doelstellingen hulpverlenersrelatie
  - o voorwaardelijke doelstellingen begeleidingsdoelstellingen
  - o begeleidingsdoelstellingen
mogelijkheid om begeleidingsdoelstellingen te ordenen volgens werkdomein/thema
- samenwerking met andere instanties (keuzelijst)
  - o *welzijnssector: HCA - andere werkvorm BJJ – AWW – gezinszorg (familiehulp) – K&G – vertrouwenscentrum – VAPH – gezondheidssector: artsen – CGGZ – psychiatrie – privé therapeut – onderwijs: CLB – school – time-out onderwijs – justitie: advocaat – justitiehuis – parket – politie – rechters – tewerkstelling: tewerkstellingsprojecten – vakbonden – VDAB – werkgevers – huisvestingssector: eigenaars – immobilieën – sociale huisvesting – administratie en financiën: OCMW – schuldbemiddeling – andere – NVT*
+tekstvak
- significante derden (keuzelijst)
  - o *vrienden – andere familieleden – personen uit de vrije tijdssfeer – andere – NVT*
- begeleidingstaal (keuzevenster)
  - o *begeleiding gaat door in het Nederlands – begeleiding kan doorgaan in een andere taal dan het Nederlands – een tolk is noodzakelijk*
§ tolk aangesteld? (ja, nee)
- doelrealisatie
  - o voorwaardelijke DS hulpverlenersrelatie (volgens H)
    - § *de toestand is slechter dan bij aanvang (-1) - de toestand is hetzelfde als bij aanvang (0) - de toestand is verbeterd, maar duidelijk nog niet conform doel (+1) - de toestand is verbeterd, vrijwel geheel of geheel conform doel (+2) - NVT - Niet bevraagd*
    - § *doelstelling bereikt (aanvinken)*
  - o voorwaardelijke DS begeleidingsdoelstellingen (volgens H)
    - § *-1, 0, +1, +2*
    - § *doelstelling bereikt (aanvinken)*
  - o begeleidingsdoelstellingen
    - § *-1, 0, +1, +2*
    - § *doelstelling bereikt (aanvinken)*
      - volgens Hulpverlener
      - volgens Cliënt/jongere
      - volgens IS
    - + tekstvak
- tevredenheid (per jongere en IS)
  - o waarover is de jongere het meest tevreden (tekstvak)
  - o waarover is de jongere het minst tevreden (tekstvak)
  - o waarover is het IS het meest tevreden (tekstvak)
  - o waarover is het IS het minst tevreden (tekstvak)

Uitstroom (eindregistratie)

- functioneren jongere (selecteer waarde: *onbekend – zeer zwak - zwak – goed – zeer goed*)
  - o emotionele ontwikkeling
  - o gedragsontwikkeling (andere term?)
  - o identiteitsontwikkeling
  - o zelfredzaamheid / zelfzorg
  - o relationele vaardigheden (leeftijdsgenoten)
  - o relationele vaardigheden (volwassenen)
  - o sociaal netwerk
  - o gezondheid
  - o hygiëne en lichaamszorg
  - o cognitieve ontwikkeling
  - o schoolse vaardigheden en attitude
  - o band met gezin van herkomst
- ▶ waaraan gewerkt is volgens H (aanvinken)
- tevredenheid
- reden einde
  - o reële einddatum
  - o einde hulp (keuzevenster)
    - § *Positieve afronding in gezamenlijk overleg - Voortijdige beëindiging vanwege cliënt met akkoord hulpverlener - Voortijdige beëindiging vanwege cliënt zonder akkoord hulpverlener - Voortijdige beëindiging vanwege de hulpverlener omwille van onwerkbaar hulpverleningsrelatie hulpverlener-cliënt - Beëindiging na zwaar incident - Beëindiging na ontvluchting - Beëindiging omwille van veiligheidsrisico's - Beëindiging omwille van niet geschikt aanbod (meer aangepast aanbod is aangewezen) - Beëindiging na bemiddelingscommissie - Verhuis buiten het werkingsgebied van de voorziening - Het bereiken van de leeftijdsgrens - Overlijden van de cliënt - Bereiken van de maximale begeleidingsduur - Andere*
- verder hulpverlening
  - o verder hulpverlening noodzakelijk? (*ja, nee*)
  - o aangewezen HV binnen BJB (keuzevenster)
    - § *Begeleidingstehuis – Begeleidingstehuis1Bis – Begeleidingstehuis BZW – Begeleidingstehuis TCK – Gezinstehuis – gezinstehuis BZW – OOC – Dagcentrum – Thuisbegeleiding – BZW – pleegzorg – gemeenschapsinstelling Time-out – project GKRB – project GIT – HCA – ervaringsleren – project pleegzorg – project intensieve contextbegeleiding – CaH – crisishulpverlening – Time-out BJB/onderwijs – onthemende projecten – Time-out voorziening – crisisnetwerk – diversen - NVT*
    - § naadloze overgang? (aanvinken)
  - o aangewezen HV buiten BJB (keuzelijst)
    - § *AWW – GGZ – psychiatrie – privé therapeut – VAPH – gezinszorg – K&G – VK – CKG – CLB – Time-out onderwijs – Hulporganisaties NBBM – OCMW – schuldbemiddeling – sociale huisvesting – huisarts – andere – geen*
    - § naadloze overgang? (aanvinken)
- nazorg

